3MICT

Засідання п'ятдесят шосте (Середа, 21 червня 2017 року)

Оголошення, заяви, повідомлення, пропозиції,	
виступи народних депутатів України	2
Заява депутатської групи «Партія «Відродження»	16
Прийняття Постанови «Про Звернення до Європейського Парламенту щодо запровадження додаткових торговельних преференцій ЄС товарам,	
походженням з України»	17
Прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо посилення гарантій безпеки дітей»	38
посилення гаранти осяпски дітси»	50
Відхилення проекту Постанови «Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Медична	
освіта в Україні: погляд у майбутнє»	46
Результати поіменної реєстрації	
Результати поіменного голосування	

ЗАСІДАННЯ П'ЯТДЕСЯТ ШОСТЕ

Сесійний зал Верховної Ради України 21 червня 2017 року, 10 година 3 хвилини

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку! Запрошую народних депутатів до сесійного залу. Прошу зайняти робочі місця та підготуватися до реєстрації.

Готові до реєстрації? Шановні народні депутати, прошу зареєструватися.

У сесійному залі зареєструвалися 357 народних депутатів.

Ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується відкритим. У середу в нас відповідно до Регламенту відводиться 30 хвилин для виступів народних депутатів. Наголошую, це виступи не від фракцій, а народних депутатів. Тобто якщо якась фракція або група не потрапила до переліку, це не означатиме, що їй має бути наданий виступ. Тому прошу всіх уважно і сумлінно взяти участь у записі на виступи. Прошу підготуватися і провести запис. Будь ласка.

Пинзеник Віктор Михайлович. Будь ласка.

ПИНЗЕНИК В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Прошу передати слово народному депутату Оксані Юринець.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Віктор Пинзеник передає слово Оксані Юринець. Так? Будь ласка.

ЮРИНЕЦЬ О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (одномандатний виборчий округ №117, Львівська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Сьогодні ми тут,

депутати групи «Львівщина» і не лише, а ті депутати, які переймаються військовою освітою в Україні.

Це питання не лише Львова. Ми будемо говорити про Національну академію сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного. Можливо, не всім це болить. Однак ми сьогодні казатимемо про те, що не можна переносити танкових військ, не можна розформовувати цієї академії, тому що насправді за тривалий період часу ця академія засвідчила, що вона готує фахівців, патріотів і героїв України.

Сьогодні така стратегія незрозуміла для вишу, для студентів, для викладачів. ε стандарти, за які ми проголосували, що рухаємося в НАТО. Ми розуміємо, що *West Point* — це університет, який готує спеціалістів для всієї країни. Ми повинні мати такі самі свої виші. Той, хто керує танковою батареєю або взводом, — це патріот, людина, яка потім, дійсно, фахово захищатиме нашу державу. Сьогодні Яворівський полігон, на якому інструктори за стандартами НАТО постійно навчають нашу молодь, ε найкращим місцем для цього навчання. Національна академія сухопутних військ у Львові стала нині тим центром, куди приїжджають усі ті люди, які підтримують Україну. Це позиція не лише тих, хто, можливо, не ε фаховим військовим, а й тих людей, які розуміються на військовій справі і знають, що не можна переносити, розформовувати. Ми звертаємося до Кабінету Міністрів України з тим, що таке рішення підтримувати не можна.

Прошу підтримки всього залу. Прошу підтримки небайдужих людей, розуміючих оборону та обороноздатність нашої держави.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Цілковито підтримую вашу позицію як львів'янин, що Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного — це гордість і можливість для проведення й іноземних навчань, і для патріотичного виховання військових, які захищають Українську державу.

До слова запрошується Дубневич Ярослав Васильович, «Блок Петра Порошенка».

ДУБНЕВИЧ Я.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (одномандатний виборчий округ №120, Львівська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Прошу передати слово народному депутату Ірині Луценко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Ірино, з трибуни. Будь ласка.

ЛУЦЕНКО І.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги, учора об 11 годині за часом Сполучених Штатів Америки відбулася повноцінна півгодинна зустріч двох президентів, що є дипломатичним успіхом. Адже вона відбулася до переговорів Дональда Трампа з Президентом Росії Володимиром Путіним, котрі, можливо, відбудуться у форматі саміту «Великої двадцятки» в Гамбурзі на початку липня.

Щодо конкретних результатів. Мінські домовленості стали головною темою під час переговорів. Президент України обговорив з Президентом США виконання Мінських угод та антиросійські санкції, а також можливі формати участі Сполучених Штатів Америки в Нормандському форматі. Більше того, Трамп і Порошенко обговорили спільну боротьбу з російським агресором. Після переговорів Білий дім публічно заявив, що глава держави Сполучених Штатів Америки сприймає Російську Федерацію в ролі країни-агресора, що активно провадить свою політику на сході України. І в цій боротьбі Вашингтон готовий нам підставити своє плече.

На підтвердження цього Президентом Сполучених Штатів Америки були продемонстровані Президенту Порошенку відповідні фотодокументи, свідчення, деякі матеріали і карти. Це свідчить про те, що Трамп тримає фокус на питанні миру, насамперед яким чином треба підтримати чіткий світовий порядок у Європі, зокрема (і це найголовніше) щодо України в протидії агресії Російській Федерації.

Під час переговорів мова йшла про розширення співпраці у військово-технічній сфері, зокрема надання Україні оборонної зброї.

В енергетичній сфері досягнуто домовленості щодо постачання американського вугілля на українські теплоелектростанції.

Поки росіяни не заберуть своїх «туристів» з Донбасу та Криму, санкції посилюватимуться.

Незадовго до зустрічі Трампа та Порошенка Міністерство фінансів США розширило свій санкційний список. Під санкції потрапили банки в окупованому Донбасі та анексованому Криму. У чорному списку опинився навіть улюблений байкер Путіна з угруповання «Нічні вовки». Загалом у списку 51 фізична та юридична особа.

Враховуючи тривалість переговорів, котрі за словами самого Трампа розтягнулися на цілий день, США залишається надійним стратегічним партнером та другом України. Вважаю, що ця зустріч була знаковою, конструктивною і корисною для обох сторін.

Насамкінець. Для мене як для матері найважливіше, що американський Президент виразив повну підтримку та сприяння у вирішенні українських гуманітарних питань. Він пообіцяв допомогти та звільнити наших заручників.

Петро Порошенко передав Дональду Трампу лист українських матерів, чиї сини стали в'язнями Володимира Путіна.

Сподіваюся, що спільними зусиллями ми зможемо повернути наших героїв додому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Купрій Віталій Миколайович. Будь ласка.

КУПРІЙ В.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ №29, Дніпропетровська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Хотів би почати з того, що я не вірю директору Національного антикорупційного бюро України Артему Ситнику.

Я впродовж року направляю йому чисельні заяви про злочини, які вчиняють топ-корупціонери, вищі посадові особи держави. Проте Артем Ситник у порушення вимог Кримінального процесуального кодексу не реєструє цих заяв. Я змушений іти до суду, щоб примусити його працювати.

Зараз у мене на руках є майже сім ухвал Солом'янського районного суду міста Києва, які встановлюють, що він покриває

корупцію. Це стосовно міністра Насалика, який вбиває атомну енергетику і закуповує вугілля вже у так званих ЛНР, ДНР, але через Росію, Охендовського, якого не притягують до відповідальності за реєстрацію біглого депутата Онищенка. Продовжується корупція на «Укрзалізниці», на шахтах. Я пишу заяви, усе показую. Вони відкривають потім провадження за цими рішеннями судів і абсолютно нічого не роблять. Після цього я чую вчора заяви Артема Ситника про те, що вони спіймали корупціонерів, які перебувають у стінах Верховної Ради.

Так сталося, що в мене є певні документи, які вказують на те, хто був затриманий, за якими підставами у так званій справі Борислава Розенблата і пана Полякова. Якщо вони і далі так працюватимуть, то це буде посміховиськом. Жодна така справа не дійде до фінального кінця. Навіть якщо були якісь гроші, то там є правова кваліфікація — хабар. Хабар — це отримання неправомірної вигоди. Ситник заявляє, що ці гроші були одержані для того, щоб підкуповувати обласного прокурора, щоб отримувати якісь там голоси в залі для ухвалення відповідних законопроектів, ліцензію, — щоб бізнес якийсь вести. А потім через 5 хвилин його заява, що нічого такого ми не знайшли, ніякого підтвердження немає. За такою правовою кваліфікацією однозначно цю справу не буде доведено до логічного кінця, вона розвалиться. Думаю, ніхто в залі за це не голосуватиме.

А пан Ситник має задуматися. Треба ловити реальних корупціонерів за реальні речі. Вони, можливо, є і в цьому залі, а насамперед – в Адміністрації Президента, в уряді, у правоохоронних органах. Це люди, які наділені компетенцією, повноваженнями захищати Україну, приймати відповідальні рішення, але цього не роблять. Я звертаю вашу увагу на абсолютно деструктивну діяльність Національного антикорупційного бюро, яке не довело до логічного кінця жодної справи проти корупціонерів. Ми маємо щось з цим робити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Медуниця Олег В'ячеславович передає слово народному депутату Максиму Полякову. Будь ласка.

ПОЛЯКОВ М.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія

«Народний фронт»). Доброго ранку, шановні колеги! Учора до Генеральної прокуратури надійшло звернення від НАБУ і САП щодо того, що необхідно зняти депутатську недоторканність з кількох народних депутатів. У цьому списку ϵ і я. Що хочу сказати з цього приводу?

Перше. Заявляю і вимагаю якнайшвидше внести дане подання стосовно мене до цього залу. Я нічого не боюся і цілком переконаний у своїй правоті та в законності своїх дій.

Друге. Я хочу, щоб уся країна, усі засоби масової інформації і присутні в цьому залі ознайомилися з тією нісенітницею, в якій звинувачують мене, щоб усі побачили, який орган НАБУ ми створили. На жаль, коли вся держава чекала, що це буде саме той орган, який захищатиме інтереси людей і боротиметься з корупцією, сьогодні створює фейки.

Третє. Було скоєно напад на мою дружину, її побили, грабіжники забрали мобільний телефон і втекли. Порушено кримінальну справу. Я вимагатиму розслідування цієї справи.

Четверте. Суть звинувачення полягає в тому, що я лобіював інтереси видобутку бурштину. Хочу сказати, що жодного відношення до бурштину не маю, законопроектів не розробляв. Взагалі до цієї теми не маю жодного відношення, тому що я не співавтор законопроекту. Я не був присутнім і жодних моїх помічників не було при начебто передачі якихось коштів. І те, у чому звинувачує мене Ситник і розповідає, що повинні були кошти поїхати до мене, то в мене питання: якщо цілий рік, як розповідає НАБУ, займалися цією справою, то чому ж вони не зачекали ще кілька годин, як ці міфічні кошти доїхали б до Полякова, і вони мене взяли на місці злочину, скажіть, будь ласка? Тому що це фейк. Я переконаний, що закон на моєму боці, а Ситник і Холодницький працюють поза законом.

Чому так відбувається? Тому що саме група «Депутатський контроль», єдина в державі, займалася викривальницькою діяльністю щодо беззаконня і безкарності НАБУ. Тому що ми перші порушили кримінальну справу щодо того, коли Ситник зі своєю дружиною літав за державні кошти до Лондона, і вона безкоштовно це використовувала. Тому що коли Ситник був прокурором Київської області, то в один день його дружина стала власником багатьох квартир. Тому що я був

у грудні минулого року в Грузії і мені розповідали, як Гізо Углава зустрічався з депутатами і міністром внутрішніх справ...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 30 секунд, щоб завершити.

ПОЛЯКОВ М.А. Як вони гвалтували бізнес, забирали і тримали людей у тюрмах.

Тому я за те, щоб внесли мене до списку щодо недоторканності. Хочу, щоб це було максимально публічно, а закон на моєму боці. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від фракції «Об'єднання «Самопоміч» Веселова Наталія Василівна передає слово народному депутату Єгору Соболєву.

СОБОЛЄВ Є.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Я зараз хочу звернутися до львів'ян. Ви краще за мене знаєте, що вас взяли в облогу насправді за наші дії, за нашу позицію, за спротив ідеї написати в українській Конституції, що окупація частини Донбасу є особливостями самоврядування, за вимогу притягнути до відповідальності не лише тих, хто розстрілював людей на Євромайдані, а й тих, хто їх покриває зараз, за нашу протидію торгівлі з окупованими територіями і самим окупантом, що продовжує давати йому силу для нападу на наші землі, на наших людей. За ці наші дії, за таку нашу позицію тепер розплачується все місто, усе без винятку включно з людьми, які не голосували за Андрія Садового або які взагалі не мають права голосувати, бо щойно народилися і є маленькими дітьми.

Я хочу сказати львів'янам, що це той час, коли місто має захистити себе, поборотися за себе. Ваша культура, ваші традиції шанувати державу, шанувати її інституції. І той вчинок, на який пішли голова фракції «Самопоміч» зі Львова Олег Березюк, віце-спікер Оксана Сироїд (також львів'янка), — це вчинок людей, які не мають розуміння, не мають рішення тут, у Верховній Раді, як можна зупинити таку цинічну політику. Це добрі вчинки, не насильницький спротив,

здатний привернути увагу суспільства. І сьогодні вся країна обговорює, як розв'язати цю проблему.

Але повірте нашому досвіду, повірте моєму досвіду, без активного повстання людей, без захисту людьми своїх прав, на жаль, нічого не можливо зробити: ані захистити Конституції, ані притягнути вбивць до відповідальності, ані зупинити торгівлю з окупованими територіями і з окупантом.

Тому в мене прохання до всіх львів'ян, самоорганізовуйтеся (ви завжди це вміли, ми вчилися цьому у вас), об'єднуйтеся, разом встановлюйте громадський контроль за діями кожного посадовця: місцевого, національного, які мають допомогти у розв'язанні цієї проблеми, зняти облогу і відновити статус європейського міста України, яким ми всі пишалися і пишаємося.

Звісно, ми як кияни із задоволенням приїдемо вам допомагати в цій справі, так як ви не раз приїжджали допомагати нам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бондар Михайло Леонтійович передає слово народному депутату Ігорю Лапіну.

ЛАПІН І.О., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ №22, Волинська область, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги, усім доброго дня! Слава Україні! Я вийшов до цієї високої трибуни для того, щоб на весь світ, у тому числі на всю Україну, заявити про один такий ганебний фактор, який називається наша система правосуддя.

На жаль, сьогодні саме іменем України кояться найбільші злочини в нашій державі. 14 червня 2017 року Київський адміністративний апеляційний суд виніс постанову, якою скасував заборону на поставку товарів до Криму і звідти, що передбачалося постановою Кабміну ще в грудні 2015 року. Тобто, шановні колеги, ті всі громадські ініціативи щодо блокування окупованої території Криму, наші друзі кримські татари, які ходили там по переходу, і ми зупинили потік товарів до окупанта, на сьогодні все це скасовано одним судом у місті Києві.

Я не знаю, на який ще можуть піти злочин, але тим не менше я звертаюся до Прем'єр-міністра Володимира Гройсмана і уряду. Вважаю, що ви зобов'язані внести новий проект постанови для того,

щоб відстояти економічні інтереси України. Ми просимо наших колег, друзів із-за кордону, щоб вводили санкції, бо до Криму не можна літати літаками, не мають права швартуватися кораблі, тим паче наш суд виносить таке рішення, яким уможливлює цей безлад. Це перше.

Друге. Хотів би звернути увагу на те, що відбувається сьогодні в моєму окрузі. Крім львівського сміття, яке їздить по всій країні, я бачу, що масштабне екологічне лихо насувається і на Луцьк. Ви собі навіть не уявляєте, який жахливий сморід сьогодні в місті. Проведені лабораторні дослідження атмосферного повітря на вміст забруднюючих речовин встановили перевищення граничнодопустимих концентрацій аміаку та сірководню. За попередніми даними, причиною смороду є каналізаційні відходи підприємства, нечистоти та фекалії побутового характеру. На сьогодні в Луцьку після смерті міського голови відбувається місцеве безвладдя. Я не буду розбиратися у правоті чи не в правоті рішень депутатів міста Луцька, але замість того щоб займатися проблемами міста, вони сьогодні ходять по судах і вирішують, хто з них правильніше сидить у тому чи іншому кріслі.

Тому звертаюся з вимогою до міністра екології Остапа Семерака про створення робочої групи і запрошую вас до мого округу в місті Луцьку. Ми всі розуміємо, що за кілька місяців це не зміниться. Але тим паче щоб потім не звинувачували центральної влади в бездіяльності і щоб з цієї трибуни ми не оголошували голодування, я запрошую пана Семерака і його робочу групу до міста Луцька. Давайте наведемо лад, поки місцева влада не справляється.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Галасюк Віктор Валерійович. Будь ласка.

ГАЛАСЮК В.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Дякую. Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги! До кожного закону ми маємо висувати дуже жорсткі критерії і відповісти собі на питання. Чи посилює він обороноздатність країни? Чи робить він економіку міцнішою? Чи створює нові робочі місця і виробництва? Чи підвищує він фінансову стабільність у країні? Чи

робить він курс гривні міцнішим, а ціни стабільнішими? Нарешті, чи захищає він екологію для нинішнього й прийдешніх поколінь? Так ось, металургійний закон, який ми минулого сесійного тижня прийняли в цьому залі 260 голосами, відповідає всім цим критеріям. Тому він має бути підписаний, вступити в дію в інтересах української промисловості, українського суспільства.

Хто може брати на себе зобов'язання забирати в українців роботу, перспективу, майбутнє? Абсолютно ніхто. Ми маємо дивитися в обличчя фактам. За перші вісім місяців дії металургійного закону на 30 відсотків збільшилися постачання на металургійні підприємства сировини, збереглися 20 тисяч робочих місць у гірничо-металургійному комплексі, у півтора разу збільшилися бюджетні надходження від того ж експорту металобрухту, дали додаткових 1,5 мільярда доларів у торговельному балансі країни. Це перші результати дії підвищеного мита, що має бути продовжене ще на два роки.

Така сама ситуація зі стратегічним законом про мораторій на 10 років на вивезення з України лісу-кругляку. Наша команда Радикальної партії проаналізувала наслідки дії закону в 2016 році. Експорт обробленої деревини зріс майже на 10 відсотків, тоді як загальний товарний експорт у країні скоротився майже на 5 відсотків.

На 20 відсотків зросли податкові надходження від деревообробної, меблевої, паперової галузей. Вдумайтеся, у 2,5 разу зросло ввезення деревообробного обладнання до країни. А це все інвестиції, робочі місця, добробут українців.

Шановні колеги! Парламент, Президент, уряд мають сповідувати передусім національні інтереси України: безпеку і оборону країни, створювати робочі місця, фінансову стабільність, впевненість у завтрашньому дні для кожного громадянина. Не красти перспективи у власного народу, а створювати нову перспективу, розширювати горизонти для Української держави. Тому ми маємо приймати такі промислові закони. Ми маємо відстоювати державницьку позицію щодо всіх реформ: не дати продати землі сільськогосподарського призначення, а зробити, щоб хазяїном був український фермер, який на ній живе і працює; не дати знищити пенсійної та медичної систем України, а провести їх європейську модернізацію. До цього вас закликає команда фракції Радикальної партії.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Тарасюк Борис Іванович передає слово народному депутату Івану Крульку.

КРУЛЬКО І.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Днями Президент України заявив про необхідність термінового скасування оподаткування пенсій для працюючих пенсіонерів. Безумовно, «Батьківщина» як опозиційна фракція вітає, що через 2,5 року після введення цієї ганебної норми попереднім урядом Яценюка Президент України, нарешті, звернув увагу на те, що пенсії працюючих пенсіонерів оподатковуються на порушення Конституції України. У жодній країні світу, крім України, не оподатковуються пенсії.

22 квітня 2015 року, тобто більш як два роки тому, фракція «Батьківщина» зареєструвала дуже короткий законопроект №2698, який передбачає одну норму — відновити справедливість і скасувати оподаткування пенсій для працюючих пенсіонерів, відновити дію норми Конституції України. Цей законопроект пройшов розгляд у всіх комітетах і готовий до розгляду в цьому сесійному залі. Якщо була така нагальна заява Президента, то ми, фракція «Батьківщина», просимо, шановний Голово Верховної Ради, негайно розглянути цей проект закону і прийняти його за основу та в цілому.

Давайте поставимо крапку на цій говорильні. Не треба розмовляти. Потрібно в цій сесійній залі приймати законопроєкти, що давно готові до розгляду і розв'язують конкретні проблеми. Так само ми вимагаємо негайного прийняття законопроєкту №4631. Цим проєктом скасовується те, щоб люди, сплачуючи комунальні послуги, платили ще й банку відсотки і пеню, для того щоб банк заробляв на комунальних послугах.

Давайте приймемо цей короткий законопроект. Він готовий до розгляду. Його також подала фракція «Батьківщина».

Якщо, дійсно, усі так бажають підвищувати пенсії пенсіонерам, ми за те, щоб ці пенсії підвищувалися. То давайте виконувати чинні закони, а саме провести індексацію на рівень інфляції, який за ці роки

сягнув понад 200 відсотків, і тоді пенсіонери матимуть нормальну пенсію, як це передбачено нормами чинного закону.

Якщо ми вважаємо, що абсолютно несправедливо, коли одні пенсіонери отримують одну пенсію, інші — іншу, то давайте відновимо те, що робив уряд Юлії Тимошенко, і повернемо березневе вирівнювання трудових пенсій для пенсіонерів. І тоді ті пенсіонери, які вийшли раніше, отримуватимуть таку саму пенсію, як ті, які виходять зараз.

Отже, якщо будуть виконуватися чинні закони, не буде потреби вигадувати велосипеда в Українській державі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Королевська Наталія Юріївна передає слово народному депутату Вілкулу. Будь ласка.

ВІЛКУЛ О.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановний український народе! Шановні народні депутати! Зараз, мабуть, найбільш болюче й обговорюване в суспільстві — це проекти медичної та пенсійної реформ. Коли люди бачать ці розроблені владою документи, вони просто бояться за своє майбутнє.

Люди добре розуміють усі глибокі проблеми сьогодення. Це й необхідність купувати медикаменти, і хабарі лікарям, і багато іншого. Але є умовно постійні витрати: опалення, електрика, зарплата лікарям та інше, що оплачує все-таки держава. І якщо зараз людина, яка не може заплатити, потрапляє до лікарні, то допомога хоч у якомусь вигляді, але надається, навіть у маленькому селі.

Ми проти реформи, суть якої полягає в провадженні платної медицини, закриття медичних закладів у малих містах та селах, а в майбутньому — приватизації лікарень. Законопроект №6327 не визначає межі переліку і вартості платних медичних послуг. Але в Україні 60 відсотків населення, за даними ООН, живе за межею бідності. Тобто ті, які не зможуть заплатити, повинні помирати. Тому треба шукати механізми, як збільшити фінансування, у тому числі через введення обов'язкової страхової медицини за рахунок роботодавця, а не просто знищувати те, що нехай і недофінансоване, але є.

Що стосується пенсійної реформи, то її метою має стати підвищення пенсій, а не підвищення пенсійного віку і зменшення кількості пенсіонерів. Як можна підвищувати пенсійний вік у країні через механізм підвищення пенсійного стажу, в якій кожен четвертий, п'ятий або не має роботи, або не оформлений нормально, а 7 мільйонів українців через безробіття змушені працювати за кордоном.

Запропоноване збільшення трудового стажу з 15 до 35 років — це замасковане підвищення пенсійного віку в найгіршому з можливих варіантів. Починаючи з 2018 року для оформлення трудової пенсії в 60 років треба мати 25 років страхового стажу, а в 2028 році — вже 35 років. Уже при першому різкому збільшенні страхового стажу до 25 років у наступному році реальний пенсійний вік зросте до 63, 65 років. При середньому віці чоловіків у нашій країні 66 років багато до трудової пенсії не доживуть. Влада хоче, щоб у людей пенсії не було чи щоб не було пенсіонерів? Хто зможе докупити за 85 тисяч п'ять років стажу? А якщо не буде потрібного стажу, то соціальна допомога — 400 гривень. Це знущання над людьми.

Нам треба розвивати економіку, промисловість. З цього брати гроші та підвищувати пенсії. Що для цього потрібно? Щоб була переобрана ця Рада, яка приймає такі закони. Щоб Рада і уряд були українськими, а не як зараз, коли всі документи приймають під приїзд МВФ, а не працюють для поліпшення життя людей і навіть не обговорюють з людьми своїх експериментів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Заключний виступ. Корчик Віталій Андрійович передає слово народному депутату Олегу Медуниці. Будь ласка, пане Олегу.

МЕДУНИЦЯ О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ №157, Сумська область, політична партія «Народний фронт»). Шановні народні депутати! Шановний головуючий! Хочу присвятити свій виступ тим бюджетним нерозв'язаним проблемам, які є зараз у державі. Щоб на наступному пленарному тижні ми виділили свій час у роботі Верховної Ради і вирішили ті бюджетні питання, які вже розглянуті на засіданні бюджетного комітету, у якому я працюю. Адже нам

необхідно терміново внести зміни до Державного бюджету, до Бюджетного кодексу, які стосуються різних аспектів державного життя. Зокрема, у нас уже зараз є значна заборгованість перед підприємствами, які надають послуги у сфері ЖКГ щодо субсидій. Комунальні та приватні підприємства не отримують коштів за свої послуги через те, що ми мало заклали їх на це в держаному бюджеті. Є позиція уряду про те, щоб виділити додатково 15 мільярдів гривень на ці потреби. Нам потрібно втілити в життя позицію фракції «Народний фронт» про виділення додаткових коштів на облаштування проекту «Стіна», на його реалізацію, на інженерні споруди, передбачені в цьому документі. Бо дуже часто з цієї трибуни лунають популістські заклики, мовляв, де та «Стіна», де ті виділені кошти. Насправді коштів було виділено лише 15 відсотків від потреби. У цьому році замість 300 мільйонів гривень було виділено лише 74 мільйони гривень. Тому зараз треба виділити 500 мільйонів гривень із коштів, які були спрямовані до державного бюджету в рамках спецконфіскацій, для того щоб продовжити облаштування інженерних споруд на російськоукраїнському кордоні.

Нам треба внести зміни до Бюджетного кодексу. Ми дуже добре започаткували експеримент у державі, коли кошти, які надходять від перевиконання доходів регіональних митниць, спрямовують до місцевих бюджетів, які потім використовуються на будівництво доріг України. Але ці кошти не спрямовуються на ремонт і будівництво комунальних доріг.

Зараз у Верховній Раді зареєстрований законопроект №6308 про внесення змін до Бюджетного кодексу, авторами якого є представники абсолютно всіх депутатських фракцій, що є в цьому парламенті, щоб ці кошти пішли, у тому числі, і на дороги в містах, адже зараз вони спрямовуються лише на державні й місцеві дороги.

Отже, нас чекає плідна робота. Хочу, щоб на наступний пленарний тиждень керівники фракцій внесли до порядку денного нашої роботи саме бюджетні питання, які вимагають термінового вирішення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, через 3 хвилини ми вже перейдемо до порядку денного. Прошу запросити всіх депутатів до залу, бо доведеться почати з голосування.

_____

Зараз зачитаю заяву, яка надійшла до президії Верховної Ради України від фракцій і групи про перерву, яку вони готові замінити виступом з трибуни. Виступатиме Антон Яценко. Будь ласка.

ЯЦЕНКО А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ №200, Черкаська область, самовисуванець). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Насамперед звертаюся до лідерів фракцій, до засобів масової інформації. На сьогодні в Україні склалася ситуація, що з травня фактично припинено фінансування лікування наших громадян за кордоном. Переважно мова йде про дітей у таких випадках, як онкологія. Тому ці люди просто приречені помирати, вони намагаються збирати кошти за допомогою волонтерів, засобів масової інформації, але це повне неподобство. Я не раз і депутатська група «Відродження» порушували це питання на «годині запитань до Уряду» у Верховній Раді України, на інших заходах. Тому я прошу всіх до цього долучитися. Було вже кілька запитів народних депутатів, щоб негайно внести зміни до бюджету, профінансувати це лікування на рівні не менш як 300 мільйонів гривень. Помирають наші люди. Це перше.

Друге. Подібна проблема. Щойно до мене як народного депутата звернулося Міністерство охорони здоров'я, щоб надали кошти на ендопротези суглобів. Сьогодні багато наших громадян просто прикуті до ліжка, бо це має фінансувати держава і не фінансує. Я прошу Голову Верховної Ради і всіх народних депутатів долучитися до цього питання, щоб воно було найближчим часом вирішене. Прошу всіх підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, переходимо до питань порядку денного. На ваш розгляд пропонується проект Постанови «Про Звернення до Європейського Парламенту щодо запровадження додаткових торговельних преференцій ЄС товарам, походженням з України» (№6517).

Колеги, якщо буде ваша воля і ваше рішення, я запропоную його розглянути за скороченою процедурою.

Прошу зайняти робочі місця і підготуватися до голосування. Будь ласка.

Як завжди, у середу ми починаємо з міждержавних угод, щоб змогли прийняти більше рішень сьогодні. Прошу підтримати ініціативу розгляду за скороченою процедурою. Будь ласка, займайте робочі місця.

Ставлю на голосування пропозицію проект Постанови «Про Звернення до Європейського Парламенту щодо запровадження додаткових торговельних преференцій ЄС товарам, походженням з України» (№6517) розглянути за скороченою процедурою. Прошу підтримати. Голосуємо.

(3a) - 134.

Не встигли. Колеги, будь ласка, прошу всіх зайти до залу. На сьогодні в порядку денному ще є питання охорони здоров'я. І було б правильним, якби ми змогли встигнути до них дійти. Я прошу всіх зайняти місця і підтримати пропозицію.

Прошу підготуватися до голосування. Я ще раз ставлю на голосування пропозицію розглянути проект Постанови «Про Звернення до Європейського Парламенту щодо запровадження додаткових торговельних преференцій ЄС товарам, походженням з України» (№6517) за скороченою процедурою. Прошу підтримати. Голосуємо.

(3a) -145.

Я поставлю ще раз на голосування. Якщо не буде голосів, то підемо за повною процедурою. Тобто востаннє поставлю на голосування пропозицію розгляду за скороченою процедурою. Прошу зайти до залу, зайняти робочі місця, а не виходити.

Отже, колеги, ставлю на голосування пропозицію, щоб проект постанови №6517 ми розглянули за скороченою процедурою. Кожний голос має значення. Прошу кожного народного депутата взяти участь у голосуванні. Прошу підтримати. Голосуємо.

(3a) - 143.

Немає політичної волі залу до скороченої процедури. Переходимо до розгляду за повною процедурою.

Запрошую до доповіді секретаря Комітету з питань європейської інтеграції Сотник Олену Сергіївну. Будь ласка.

СОТНИК О.С., секретар Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Дякую. Доброго ранку, колеги! Насамперед хочу доповісти, що стало передумовою даного проекту постанови. Насправді уже понад рік ведуться діалоги і на даному етапі тріалог між Європарламентом, Європейською комісією і українською стороною щодо того, щоб розширити ті торговельні преференції, які на сьогодні має Україна в рамках зони вільної торгівлі. Це пов'язано з тим, що ще рік тому Європейською комісією було прийнято рішення про те, що у зв'язку із втратою Україною через російську агресію ринків, у тому числі і російського, блокадою Російською Федерацією також транзиту через її територію до Казахстану, Киргизстану та інших країн Україна потерпає від значної втрати своїх попередніх, традиційно історичних ринків, які склалися ще за часів Радянського Союзу і пострадянського періоду.

Через те що ми маємо на сьогодні два ключові виклики — це війну Росії проти України і те, що ми змушені переформатувати, власне, торговельні ринки, Європейська комісія, беручи на себе у тому числі зобов'язання допомогти Україні в розширенні цих торговельних ринків на території Європейського Союзу, фактично через рік підготувала проект рішення, який було внесено до Європейського парламенту і яким додатково мали надатися Україні в рамках зони вільної торгівлі торговельні преференції. Зокрема, ці торговельні преференції стосуються тих товарів, які на сьогодні Україна вибирає в рамках квот, запропонованих згідно із зоною вільної торгівлі. Тобто це означає, що це ті квоти, за якими, дійсно, українські виробники є конкурентними і мають можливість їх розширювати, отримуючи додаткові європейські ринки.

Після підготовки Європейською комісією даного проекту рішення він був внесений до Європарламенту. Я від комітету була делегована на зустріч з Європейським парламентом, а також пані

Микольська як представник Міністерства економіки. Там було проведено достатньо широку презентацію щодо необхідності введення даних додаткових преференцій. Мова, звичайно, йшла про те, щоб ми отримали ці додаткові преференції на постійній основі.

На даному етапі розглядаються строкові преференції, тобто на певний час. Проте у зв'язку з внесенням певними європейськими депутатами під час розгляду цього рішення змін до загального переліку, який був запропонований Європейською комісією, фактично перелік був зменшений. Зокрема, були внесені поправки щодо вилучення положень про надання додаткових квот на пшеницю, томати оброблені, а також було вилучено нульовий тариф на сечовину. Це, ще раз підкреслюю, ті товари, які конкурентоздатні. Тут Україна є топ-виробником, де працює саме український середній бізнес, який особливо потребує підтримки на відміну від великого, що вже сьогодні має європейські ринки.

Так ось, після зменшення цієї квоти у Європейському парламенті попередньо було проголосовано положення, яке не повною мірою відповідає тій пропозиції, що внесла Європейська комісія, і на яку ми очікували. У зв'язку з цим Комітет з питань європейської інтеграції разом з Міністерством економіки обговорили можливість політичного звернення від українського парламенту до Європейського парламенту, щоб вони підтримали проект рішення Європейської комісії в первинній редакції, не виключаючи звідти жодних товарів або жодних нульових тарифів.

Таким чином, ми вважаємо, що це буде політичною ознакою підтримки Європейським Союзом не лише через введення санкцій відносно Російської Федерації, а в тому числі і через більш широку лібералізацію для українських виробників, середнього, малого бізнесу на європейських ринках.

Тому якщо хтось не ознайомився з цим текстом, прошу ознайомитися і підтримати це політичне звернення. Ми сподіваємося, що нас почують всі політичні групи Європейського парламенту і в результаті Європейський парламент проголосує рішення без жодних виключень і без жодних зменшень для українських виробників торговельних преференцій.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу записатися на запитання до доповідача. Відводиться 3 хвилини.

Спориш. Будь ласка.

СПОРИШ І.Д., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (одномандатний виборчий округ №15, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Я хотів би насамперед загострити увагу на тому, що, дійсно, у нас зараз є втрата ринків через російську агресію. Ми це добре розуміємо. І те, що доповідач сказала, що варто переформатувати ринки, ми всі повинні її підтримати в цьому, це справедливо. Але хочу також поставити запитання: які основні товари ми повинні переформатувати на європейський ринок?

Дякую.

СОТНИК О.С. Дякую за запитання.

Ще раз підкреслюю, принцип, за яким принаймні ці додаткові преференції мають бути збільшені, це принцип відповідно до чинної угоди щодо зони вільної торгівлі. На сьогодні це ті всі квоти, які вже передбачені, тобто товари які нами експортуються за нульовим тарифом до Європейського Союзу. Це перша умова.

А друга умова, це ті квоти, які Україна реально вибирає. Тому що насправді Україна не щодо всіх товарів вибирає квоти. Це означає, що Європейська комісія звернулася з пропозицією, щоб, дійсно, Україна мала можливість отримати максимальний економічний ефект. Переважно це товари агропромислової переробки. Це томати оброблені, кукурудза, пшениця, сечовина, також частина виробничих товарів, зокрема взуття.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Долженков Олександр. Будь ласка.

ДОЛЖЕНКОВ О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні українські громадяни! Шановні колеги!

Ось ми щойно почули доповідача щодо проекту постанови. Якщо говорити простою мовою, то це виглядає таким чином.

Перше. Угода про асоціацію щодо продукції агропромислового комплексу, оскільки вона ϵ найбільш конкурентоздатною.

Друге. Що стосується тих позицій, щодо яких маємо досить суттєвий експортний потенціал, зокрема пшеницю, наші європейські колеги взагалі проігнорували і відповідно не підтримали підвищення зазначених квот.

У мене запитання. Ви зараз говорите про те, що ми звертаємося до Європарламенту. За свідченням засобів масової інформації, інформаційних ресурсів Європарламенту, вони вже проголосували за пропозиції комісії. То для чого тоді нам у цьому парламенті голосувати цей проект постанови, якщо ця пропозиція комісії вже підтримана Європарламентом? Можете прокоментувати?

СОТНИК О.С. Так. Дякую.

По-перше, я маю трохи виправити, щоб не було викривлено в інформаційному просторі. Нам не відмовили щодо пшениці, навпаки — зберігається квота. Єдине, що ми просили — 100 тисяч тонн, а нам на сьогодні затвердили додатково 65 тисяч тонн. Тобто це не відмова, це просто зменшення того, що ми просили, що пропонувала Європейська комісія.

А що стосується вашого запитання, то я просила, щоб народні депутати ознайомилися з проектом звернення, у якому чітко зазначено, що ми просимо можливості повторного розгляду проекту даного рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Останне запитання. Івченко Вадим Євгенович.

ІВЧЕНКО В.Є., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Безумовно, важливо збільшити квоти на нашу продукцію до країн ЄС, особливо якщо це стосується сільського господарства, бо 40 відсотків експорту продукції відбувається саме за рахунок нашого сільського господарства.

Як на мене, важливо, щоб ви прокоментували питання. У нас сьогодні є квота 950 тисяч тонн пшениці. На наступний рік буде 65 чи збільшено на 65? Це важливо для товаровиробників, бо квоти на кукурудзу, зернові та технічні культури сьогодні замалі безпосередньо в країни ЄС. Це не надає нам можливості покривати те, що ми втратили. Це перше.

Друге. Скажіть, будь ласка, чи ε в нас на сьогодні якісь розрахунки, яким чином збільшуватимуться квоти на 2019, 2020, 2021 роки, для того щоб наші товаровиробники, працівники бізнесу розуміли, як запускати потужності й переробні підприємства на ті збільшені квоти, які нам пропонуватимуть? Чи ε цей ланцюг, щоб ми це розуміли.

Дякую.

СОТНИК О.С. Дякую за запитання. Ще раз дуже конкретно повторюю. Мова йде виключно про додаткові преференції. Це означає, що всі ті квоти, які ми маємо на сьогодні, однозначно зберігаються. Ми отримаємо додаткові квоти. Те, що ми просили додатково, це 100 тисяч. Наразі нам затвердили додатково 65 тисяч до тих квот, які ми маємо на сьогодні. Тобто жодним чином це буде не зменшення, а у будь-якому випадку збільшення. Просто ми зараз хочемо скористатися можливістю і зробити це максимальним збільшенням з тієї точки зору, що Європейська комісія погодила 100 тисяч, а не 65.

Тепер що стосується подальших розрахунків. На даному етапі це рішення діятиме протягом трьох років. Чому для нас дуже важливо, щоб були затверджені максимальні квоти? Тому що це стане основою подальшого тріалогу для можливості розширення квот у рамках зони вільної торгівлі. Ми маємо враховувати, що на сьогодні Україна як сторона договору за Угодою про асоціацію і в тому числі зони вільної торгівлі як складової...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 30 секунд, завершуйте.

СОТНИК О.С. Уже ми погодилися з певними квотами. Для того щоб вони переглядалися, необхідна наша спільна праця. Тому ми звертаємося саме до парламенту і просимо підтримати розширення діючих на сьогодні квот для подальших перемовин щодо більшого розширення і відкриття нових квот, де Україна є конкурентоздатною.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Олено.

Зараз ми переходимо до виступів від фракцій і груп. Прошу провести запис. Будь ласка.

Від фракції «Блок Петра Порошенка» Соловей Юрій Ігорович. Будь ласка, з трибуни.

СОЛОВЕЙ Ю.І., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (одномандатний виборчий округ №89, Івано-Франківська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Кожен з нас, напевно, чітко усвідомлює, що якщо ми хочемо добитися в довгостроковій перспективі економічного зростання, то за рахунок внутрішнього ринку нам навряд чи це зараз вдасться.

Тому, напевно, найвдалішою альтернативою ϵ зростання українського експорту саме до країн Європейського Союзу. Чи політика Міністерства економічного розвитку і торгівлі ϵ абсолютно виправданою в частині лобіювання українських квот на експорт до Європейського Союзу?

На моє глибоке переконання, сьогодні така політика є недостатньою. І ми повинні докласти всіх зусиль на всіх ланках, починаючи з уряду і закінчуючи українським парламентом, щоб розширювати квоти на експорт української продукції до Європейського Союзу.

Дане звернення — це черговий крок, позиція українського парламенту в напрямі до вирішення цього питання. Але поряд з тим хочу зауважити, що нам, крім того, що ми приймаємо відповідні звернення, треба думати, як посилювати нашу внутрішню інфраструктуру, яка сприятиме українському експорту.

Тому що сьогодні особливо малим і середнім підприємствам надзвичайно складно отримати, для прикладу, інформацію про можливості експорту своїх товарів до країн Європейського Союзу. Нині українському виробнику надзвичайно складно пройти відповідну сертифікацію, для того щоб отримати можливості для експорту своєї продукції до Європейського Союзу.

Сьогодні український бізнес, насамперед малий і середній, позбавлений, по суті, інструментів довгострокового кредитування для того, щоб отримати можливість, у тому числі експортувати продукцію. Саме тому поряд із зверненням до Європейського Союзу нам

зараз потрібно думати над тим, як посилювати інфраструктуру українського вітчизняного бізнесу і підтримку українського експорту. На це повинні бути спрямовані зусилля як українського уряду, так і українського парламенту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від Радикальної партії Ляшко Олег Валерійович.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Наша команда вимагає від влади проводити політику економічного націоналізму. Будь-які угоди, які підписуються на зовнішній арені, повинні переслідувати єдину мету — створення робочих місць для українців, щоб наші люди мали можливість заробляти. На превеликий жаль, нинішня влада проводить політику консервації бідності та перетворення України на сировинний придаток. Уряд в обмін на черговий кредит від Єврокомісії бере зобов'язання скасувати наш мораторій, якого наша команда добилася тут, у парламенті, про заборону вивезення з України необробленого лісу-кругляку. Це означає, що тисячі українців залишаться без роботи в Україні і далі будуть безбожно вирубувати від Карпат до Чернігівщині наші ліси.

Минулого тижня парламент проголосував наш законопроект, щоб не дати можливості вивозити з України металобрухт, щоб завантажувати сировиною наші вітчизняні металургійні підприємства. Єврокомісія знову на нас тисне, щоб ми дозволили вивозити металобрухт. Це означає, що 300 тисяч людей, які працюють у вітчизняній металургійній галузі, підприємства в Маріуполі, Запоріжжі, Дніпрі, Кам'янському будуть місяцями простоювати без роботи, а ми вивозитимемо металобрухт за кордон, щоб іноземні робітники мали роботу. Хіба це політика захисту національних інтересів? Ні.

Завтра Президент України Петро Порошенко, за моєю інформацією, буде в Брюсселі, де обговорюватиме, у тому числі, питання накладення вето на вивезення металобрухту і можливості дозволити вивозити з України ліс.

Я закликаю Президента Порошенка у переговорах з міжнародними партнерами демонструвати не гнучкі спини, а захист національних інтересів України, яких він має твердо і неухильно дотримуватися. Не можна Україну перетворювати на сировинний придаток. Не можна з України вивозити зерно, необроблений ліс і металобрухт. Хочуть наше зерно, наш метал, наш ліс, то завозьте в Україну нове обладнання, встановіть його тут, створюйте робочі місця для українців, переробляйте і вивозьте готову продукцію. Але ключове — це не лише сподіватися на міжнародних партнерів, а самим робити свою роботу. Нам треба радикальна модернізація основних фондів. Наша промисловість надзвичайно застаріла, величезна енергозатратність. Тому єдина можливість — це модернізація.

Саме тому команда Радикальної партії пропонує звільнити від будь-яких податків нове технологічне обладнання, для того щоб модернізувати нашу промисловість, щоб українці мали роботу і зарплату, а не побиралися, як бомжі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від фракції «Народний фронт» Олександр Кодола. Будь ласка.

КОДОЛА О.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (одномандатний виборчий округ №209, Чернігівська область, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги! Безумовно, представництво української продукції у світі, експорт нашої продукції — це головна перспектива і мета для кожного з нас. Саме тому фракція «Народний фронт» одностайно підтримує це звернення і проголосує за проект постанови щодо запровадження додаткових торговельних преференцій Євросоюзу товарам, які походять з України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від фракції «Об'єднання «Самопоміч» Бабак Альона Валеріївна.

БАБАК А.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (загальнодержавний багатомандатний виборчий

округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Прошу передати слово народному депутату Сергію Кіралю.

КІРАЛЬ С.І., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги! Фракція «Об'єднання «Самопоміч», звичайно, підтримує абсолютно справедливе звернення в умовах, коли Україна веде війну з агресором. Ми повинні робити все для того, щоб тиснути і співпрацювати, і вести переговори з нашими торговими партнерами, відкривати нові ринки й демонструвати потенціал конкурентоздатної нашої продукції. Це по-перше.

А, по-друге, шановні колеги, давайте також не забувати, що вже понад 25 років ми говоримо про славнозвісний український потенціал і не ставимо собі запитання: що ми самі як влада, як всі громадяни зробили для того, щоб цей потенціал повністю розкрити, щоб створити належні умови в плані і законодавства, і боротьби з корупцією, і належної судової системи, щоб права власності на майно були захищені, щоб наші підприємці, у тому числі малі й середні, великі підприємства могли отримувати дешеві ресурси і створювати ті так звані конкурентоздатні продукти, які пізніше можна було б експортувати, їздити на конференції, виставки й демонструвати їх усьому світу?

На жаль, ми зробили небагато, через те що всі ці роки економіка нашої країни залишається закритою насамперед для зовнішніх інвестицій, для сучасних технологій, обладнання, яке, власне, і може зробити нашу продукцію конкурентоздатною. Але ϵ й інші питання.

Сьогодні колеги говорили також про проблеми, які стосуються інфраструктури. Ми фізично не маємо можливості возити товари за кордон, тому що немає залізничних сполучень, досі не підписана Угода про спільний авіаційний простір, яка дала б можливість компаніям-лоукостам зайти на український ринок, щоб малі і середні підприємці їздили на захід, до європейських країн, спілкувалися зі своїми партнерами, існують корупційні схеми, пов'язані з так званими дозволами для транспортних експедиційних компаній. З часу незалежності України ці дозволи дивним чином уже закінчувалися у вересні, а після того з'являлися компанії-посередники, які за грубі гроші знаходили

можливості видавати дозволи перевізникам української продукції на експорт. А після Майдану ці дозволи почали закінчуватися вже в березні. І тут я хотів би звернутися до Міністерства інфраструктури, що треба провести належним чином розслідування цієї ситуації, викрити корупційні схеми і дати можливість транспортним компаніям возити нашу продукцію за кордон.

Тому, шановні колеги, давайте підтримаємо це звернення, але не забуваємо про домашню роботу, яку ми всі разом, і Україна загалом, також повинні зробити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Німченко Василь Іванович, фракція «Опозиційний блок».

НІМЧЕНКО В.І., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Прошу передать слово народному депутату Вилкулу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вілкул. Будь ласка.

ВІЛКУЛ О.Ю. К сожалению, за последние три года Украина потеряла больше 25 процентов нашего промышленного потенциала. Упало промышленное производство. Несмотря на подписанное экономическое соглашение с Европейским Союзом, за это время на 20 процентов, а это более 3 миллиардов долларов США, упал наш экспорт в страны Европейского Союза, несмотря на то, что, казалось бы, он должен повышаться.

Мы поддерживаем только политику национального прагматизма. Интересен для нас рынок Европейского Союза или нет? Конечно, да. Это один из самых богатых рынков в мире, пятисотмиллионный рынок с очень высокой покупательной способностью. Есть ли у нас ограничения по доступу к этому рынку? Есть и очень серьезные. К сожалению, наше машиностроение туда ничего не может поставлять, начиная с того, что там хватает своей такой продукции, и заканчивая тем, что нас искусственно сдерживают путем сертификаций.

Я подчеркиваю, что вот этот проект постановления, за который сейчас предлагается проголосовать, ни на что вообще не повлияет. Почему?

Еврокомиссия уже приняла небольшое расширение квот, и Европарламент за это проголосовал. Я подчеркиваю, что это небольшое расширение квот, которое исчисляется в нескольких десятках тысячах тонн на мед, на томаты, на соки, но оно никак не касается наших основных экспортных продуктов. Например, всего 950 тысяч тонн на пшеницу, хотя наш экспортный потенциал больше 15 миллионов. Кроме этого, не затрагиваются другие аспекты. И когда нам говорят, что давайте мы предложим Европарламенту переголосовать то, что они уже проголосовали, очевидно, что это ни о чем не говорит и даже не будет рассмотрено.

Если мы хотим кардинально решать вопросы, необходимо принимать совсем другое обращение, проект которого зарегистрировал «Оппозиционный блок». Необходимы большая работа МИДа, серьезнейшая работа нашего правительства. Мы предлагаем проголосовать проект обращения к Европарламенту и Еврокомиссии, в котором вообще убрать квоты и пошлины на украинские товары, которые внесены в этот перечень, и тогда это будет, действительно, помощь Украине, будут инвестиции и рабочие места. То, что нам предлагается проголосовать сейчас, ни к чему не приведет, кроме простой политической декларации. Давайте проголосуем проект постановления, который внесен фракцией «Оппозиционный блок».

Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від фракції «Батьківщина» до слова запрошується Івченко. З хвилини.

ІВЧЕНКО В.Є. Шановні колеги! Досить важливо втрату російського ринку компенсувати нашою тотальною торгівлею з країнами ЄС. Але разом з тим хочу повідомити деякі дані. Сьогодні наша торгівля з Російською Федерацією взаємна, більше 8,5 мільярда. З них український експорт до Російської Федерації більше 3,5 мільярда. Так, до ЄС ми експортуємо 37 відсотків нашої продукції, до Росії ми експортуємо 10, але сьогодні це прямі відносини. А що робити з такими нашими формулами «Роттердам+» і «Німецький хаб+», за якими ми

фактично купуємо вугілля і російський газ лише за європейськими цінами.

За даними із січня по квітень, експорт до РФ зріс на 54 відсотки і становить сьогодні майже 540 мільярдів. У контексті: Індія -530, Туреччина -415, Польща -400.

Окремо хочу сказати, що у структурі нашого експорту ϵ продукція сільського господарства, це майже 40 відсотків. Але ми знаємо, що неможливо зробити якісну сільськогосподарську продукцію, коли в тебе немає мінеральних добрив. На сьогодні ринок мінеральних добрив в Україні вмирає. Ми експортуємо мінеральні добрива на 30 мільярдів гривень. До речі, наша хімічна промисловість могла б спокійно забезпечити майже на 21. І що ми робимо? Ми закуповуємо майже 70 відсотків імпорту в російських компаній, що прямо впливає на нашу економіку і на національну й продовольчу безпеку. А якщо вони зупинять відвантаження хімічних добрив, мінеральних добрив в Україну, то що буде?

Колеги, ця тенденція йде на збільшення. Але разом з тим хочу кожному нагадати, що Європейський Союз — це не лише квоти і торгівля, це наше обличчя, це демократія, це верховенство права. Знаєте, як можна казати про європейське обличчя, коли в нас сьогодні знищують опозицію? Відбувається тотальний тиск на лідерів опозиції. Згадують Тимошенко, 20-30 років тому, щось десь було, якісь американські суди. Але це єдиний політик, який без віз їздить спокійно до Сполучених Штатів Америки, зустрічається з Президентом США, і це вирок американців щодо того, як працював уряд.

Хочу нагадати про газові угоди. Колеги, а хіба не суд має визначати винність? Не комітет, а суд. Сьогодні це Тимошенко, Садовий, і наша фракція підтримала. Я, до речі, хочу сказати, що багато депутатів підходили і підтримували Олега Березюка. Давайте мати європейське обличчя і зупинимо тиск на опозицію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наступним розділом обговорення ϵ виступи народних депутатів. Відповідно до Регламенту надається 15 хвилин. Прошу народних депутатів провести запис на виступи. Будь ласка.

Папієв Михайло Миколайович. Будь ласка.

Долженков. Увімкніть мікрофон.

ДОЛЖЕНКОВ О.В. Дякую. Шановні колеги! Шановні українські громадяни! Який проект документа зараз розглядається? Справа в тому, я ще раз повторюю, що жодного економічного зиску від прийняття такої постанови не буде. Тому що фактично Європарламент уже підтримав пропозиції комісії з певними застереженнями, які стосуються української м'якої пшениці, томатів оброблених та сечовини.

Мабуть, Європарламент — це не український парламент, який переголосовує декілька разів за свої рішення. У даному випадку я кажу про те, що нам необхідно взяти за основу принципово інший підхід: або скасувати ці торговельні квоти, або взагалі їх збільшувати, але не на 50, 65 або 100 тисяч тонн, а на мільйони тонн. Ви лише вдумайтеся, відповідно до Угоди про асоціацію з ЄС щодо створення вільної та всеосяжної зони торгівлі на основний український експортний потенціал, товарні позиції встановлені такі квоти: пшениця — 950 тисяч тонн, при цьому експорт— 14 мільйонів тонн, кукурудза — 650 тисяч тонн, при цьому експортний потенціал — 18 мільйонів тонн, ячмінь — 250 тисяч тонн, при цьому експортний потенціал 4,5-5 мільйонів тонн. Ви ж бачите, що експортний потенціал та відповідні квоти не відповідають інтересам українського товаровиробника.

На жаль, те, що в залі пленарного засідання в 2014 році під час підписання політичної та економічної частин Угоди про асоціацію дуже багато присутніх депутатів, які зараз формують коаліцію, нам кричали про те, що буде жити краще, обійдемося без східного сусіда, обійдемося без ринків СНД, а насправді виявляється зовсім по-іншому. Чому? Тому що в 2013-2014 роках експорт до ЄС 15-16 мільярдів, у 2016 році – 13 мільярдів. Де ж економічний ефект від Угоди про асоціацію? На жаль, це профанація. За допомогою таких квот європейські колеги захистили своїх товаровиробників, але це не захист або відстоювання інтересів українського товаровиробника. На жаль, Угода про асоціацію не має відповідного економічного зиску щодо продукції промисловості, щодо продукції з більш високою доданою вартістю, тому що ми не пройшли процедури сертифікації. Ми не можемо проходити, оскільки внаслідок історичних причин у нас по-іншому розвивалися машинобудування, авіабудування, ракетобудування, інші галузі важкої промисловості. Ми констатуємо, що на тих умовах, що були підписані в 2014 році, угода є невигідною, і вона...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Надати для завершення 30 секунд? Ні. Добре. Дякую.

Чижмарь передає слово для виступу народному депутату Ігорю Мосійчуку. Будь ласка.

МОСІЙЧУК І.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Звичайно, зараз можна дуже багато говорити про виконання чи невиконання угоди про зону вільної торгівлі. Але насамперед я хотів би, щоб ми поставили кілька запитань перед собою. Треба чесно сказати, як ми можемо звертатися до іноземних партнерів, якщо, наприклад, вводяться санкції проти Бабакова, а в Україні Бабаков володіє обленерго. Це можливо? Як за кордоном на це можуть дивитися? Ми вимагаємо санкції щодо анексії Криму, тоді як апеляційний суд міста Києва скасовує постанову уряду про заборону торгівлі з Кримом. Як таке може бути? Скоро «печерний» суд скасує постанову парламенту про самоусунення Януковича.

Далі. Тут зараз багато говорять про бурштин. Я не знаю, і це має встановити суд, прокуратура, чи винні народні депутати, яких у цьому звинувачують. Проте я точно знаю, що винні всі ті, хто не голосував за легалізацію бурштину. Тому що мільярди знаходяться в тіні. І ми хочемо, щоб захід нормально на нас дивився? Ні.

Тому команда Радикальної партії Олега Ляшка пропонує не ходити по світу і випрошувати квоти, а модернізувати українську економіку за рахунок того, щоб дозволити безмитне ввезення обладнання, на якому буде запущена модернізована економіка. Ми наполягаємо на політиці економічного націоналізму, протекціонізму, коли український виробник, коли людина праці буде понад усе для уряду, а не їздити по європах, москвах. Спочатку перед Путіним навколішки повзали, зараз — у брюсселях, у вашингтонах. Це неприйнятно! Інтереси Києва, інтереси українця мають бути понад усе.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мороко Юрій Миколайович передає слово для виступу народному депутату Гусаку. З трибуни, будь ласка.

ГУСАК В.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні українці! Шановні колеги! Шановний Голово! Ми дуже уважно прослухали представлення цього проекту постанови. Я хотів би ще раз нагадати кілька цифр. У 2013 році до укладення Угоди про асоціацію, до, як нам кажуть, великих успіхів на шляху євроінтеграції України, експорт з України до країн ЄС становив 16,8 мільярда доларів США.

У 2016 році після великих успіхів, після роботи цієї влади експорт до країн ЄС становив 13,5 мільярда доларів США. Ми маємо падіння на 20 відсотків. Я наголошую, це не загальний експорт України. Це не втрата ринків через конфлікт з Росією, а це падіння експорту до країн ЄС. Вітаю!

Далі. Тут дуже багато говорили про великі успіхи України у збільшенні квот, зокрема на пшеницю. І доповідач сказав, що ми просили, ми добилися. Але ми просили 100 тисяч тонн збільшення, а нам дали лише 60.

Шановні колеги, загальний експорт пшениці з України в 2016 році становив 18 мільйонів тонн. Тобто чи 100 тисяч тонн, чи 60 тисяч тонн — це краплина в морі і жодним чином не розв'яже проблеми української економіки.

Я хотів би наголосити, що це падіння експорту. Немає нічого дивного. Бо нинішня влада, особливо виконавча, починаючи з 2014 року майже взагалі не займається проблемами економіки, проблемами виробництва, проблемами реального сектору. Ми маємо падіння експорту, бо в нас, зокрема, не працює «Укрзалізниця». Часто-густо ту ж пшеницю, ту ж залізну руду, той самий метал чи інші продукти українського експорту просто не можна довезти до портів, бо в «Укрзалізниці» немає або рельсів, або локомотивів, або якщо є локомотиви, немає дизельного палива. Останній кричущий випадок, коли в Європі зупинили залізничний перехід на ремонт, «Укрзалізниця» пропустила вагони з російською рудою, тоді як українські виробники були змушені на цей час скоротити виробництво. Виникає запитання: на кого вона взагалі працює?

Тому ми вкотре закликаємо український парламент зайнятися проблемами реального сектору економіки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, хочу повідомити, що голосування відбудеться через 6 хвилин. Ще два виступи. Я звертаюся до голів фракцій, до секретаріату Верховної Ради повідомити депутатів, що через 5 хвилин відбудеться прийняття рішення, щоб вони прибули до залу для голосування.

Зараз я надаю слово для виступу Ляшку Олегу Валерійовичу. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В. Нарешті ми обговорюємо в парламенті надзвичайно важливе питання. Адже створення робочих місць для українців, зміцнення економіки нашої рідної країни, розширення зовнішнього і внутрішнього ринків — це ключові питання, які треба вирішувати з однією метою. Це єдина можливість вирвати Україну з бідності, із затхлого болота сировинної залежності й економічної неспроможності.

Кредити, які набирає уряд від Міжнародного валютного фонду в обмін на закриття лікарень, шкіл, продаж землі і підняття пенсійного віку, не вирішують ключового питання — масової бідності українців.

Це можливо зробити за однієї умови. Радикальна зміна економічної політики, радикальна зміна грошово-кредитної політики, щоб наш бізнес мав можливість брати дешеві кредити, бути конкурентоздатним. А держава має створювати умови для протекціонізму власного національного виробника на внутрішньому і зовнішніх ринках.

Угода про асоціацію, про зону вільної торгівлі з Євросоюзом засвідчила, що вона має бути переглянутою. Адже квоти щодо багатьох позицій товарів насамперед сільськогосподарської продукції є мізерними. Це не угода про зону вільної торгівлі, це шпарина, куди нам носа не дають просунути. Тому я вимагаю від уряду ініціювати початок переговорів про перегляд угоди про зону вільної торгівлі.

Учора Президент України Порошенко зустрічався з Президентом США Трампом. Сподіваюся, що, крім безпекових питань, крім виконання Сполученими Штатами Америки своїх гарантій за Будапештським меморандумом, обговорювалися, не знаю, чи обговорювали... Але, якби я був на місці Президента Порошенка, я точно порушив би питання щодо виконання Сполученими Штатами Америки, у тому

числі й економічних гарантій, які вони давали Україні за Будапештським меморандумом.

Хочу сказати, що Сполучені Штати Америки в Україну вклали прямих інвестицій усього 700 мільйонів доларів. Це 13 місце серед інвесторів. Тому, думаю, що сьогодні на часі ставити питання про укладення угоди про зону вільної торгівлі між Україною і Сполученими Штатами Америки. Нам треба американський ринок, який великий, всеосяжний, конкурентоздатний, і головне — там є гроші. Ми закликаємо переходити від слів до діла: залучення інвестицій в Україну. Тут вкладати гроші і створювати робочі місця.

Крім європейського ринку, є іранський ринок після санкцій, азіатські ринки. Саме тому команда Радикальної партії добилася створення експортно-кредитного агентства, щоб підтримувати національних виробників. Саме тому ми домагаємося зараз внесення змін до закону про індустріальні парки, щоб наш бізнес мав конкурентні переваги порівняно з іноземними виробниками. Наше головне завдання робочі місця для українців, зарплата для українців і гідне життя.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, через 3-4 хвилини відбудеться голосування. Я прошу всі фракції зв'язатися зі своїми народними депутатами, які відсутні зараз у залі. Цей проект постанови є важливим, і тому неприйнятно, щоб ми не змогли його ухвалити. Я як головуючий ставитиму на голосування і чекатиму, поки не зберуться депутати в залі. Давайте зараз максимально мобілізуємося і запросимо депутатів до залу.

Запрошую до слова Ганну Гопко. Остап Єднак передає їй слово для виступу.

Будь ласка, пані Ганно.

ГОПКО Г.М., голова Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Доброго дня, шановні колеги! Я хочу поінформувати, що вчора в Бундестазі відбулися слухання на тему: «Історична відповідальність Німеччини перед Україною».

Кремлівська пропаганда системно створює враження, що німецька наступальна війна проводилася виключно проти Росії. Тому дуже

важливо, що в Бундестазі зараз говорять про мільйони жертв в Україні, які тоді постраждали. Німці саме кажуть про відповідальність. Мені було приємно, що вчора і в понеділок (впродовж двох днів) разом з колишніми прем'єр-міністрами Литви, які представляють різні політичні партії: соціал-демократи і консерватори, які об'єдналися з простою метою — говорити з німецькими політиками про європейський або литовський план для України на 2017-2020 роки. Це своєрідний «план Маршалла» для України, який повоєнна Європа після Другої світової війни в 1947 році отримала для того, щоб мати економічне відновлення, щоб комуністична чума серед збіднілого населення Італії, Франції не поширювалася завдяки інвестиціям.

Тому сьогодні, коли ми обговорюємо проект звернення, який треба підтримати, щодо запровадження додаткових торговельних преференцій ЄС товарам, походженням з України, я дуже сподіваюся, що після успішного візиту спікера нашого парламенту пана Андрія Парубія до Вашингтона, після успішного візиту Президента Порошенка (і далі буде візит до Брюсселя) маємо об'єднатися в цьому парламенті для того, щоб спільно діяти, забезпечити реформи, ефективну боротьбу з корупцією, щоб в усіх ключових точках світових столиць вимагати план інвестицій у середній і малий бізнес. Можемо його умовно назвати «план Маршалла». Але того економічного зростання, яке ми побачили в 2017 році, -2.3 відсотка ВВП, зважаючи, що 5 відсотків ВВП ми витрачаємо на армію, на наш захист і оборону, нам недостатньо, щоб забезпечити розвиток малого і середнього бізнесу. Разом з литовцями, поляками ми вже були з візитом у Вашингтоні, зараз у Берліні, потім Брюссель. Ми просимо, щоб був окремий план, не кредити МВФ, не макрофінансова допомога, а саме масштабний інвестиційний пакет у ключові сектори економіки, який допоможе малому і середньому бізнесу створити робочі місця, активному класу українців не виїжджати за кордон, працювати тут і найголовніше – розвивати ті сектори економіки, які дадуть високу додану вартість (це космічна галузь, ІТ, це інновації), і підтримають наших талановитих, високоінтелектуальних українців і розвиток України.

Я хочу подякувати литовським друзям за ініціативу «План Литви для України на 2017-2020 роки», за їхню принципову позицію і їхні візити до Вашингтона, Берліна, Брюсселя. Давайте формувати

коаліцію друзів України, які допомагатимуть нам в економічному зростанні.

Слава Україні! Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, виступи народних депутатів завершено. Я прошу заходити до залу. Подивіться на табло, час вичерпано, я вчиняю чесно.

Прошу зараз займати робочі місця. Бачу, депутати ще підходять. Зараз виступить із заключним словом Сотник Олена Сергіївна. Я її не бачу. Пані Олено! У Кабміні? Я скажу, що це сумно під час голосування.

Отже, колеги, я з вашого дозволу проведу спочатку рейтингове голосування, щоб ми побачили, який у нас ϵ потенціал, а потім, якщо не буде достатньо голосів, чекатимемо наших колег. Я знаю, що кажу. Зараз відбудеться лише рейтингове голосування. Будь ласка, прошу зайти до залу.

Виступ представника комітету Марії Іонової, 1 хвилина, яка, власне, і готувала проект постанови.

Марія Іонова. Будь ласка.

ІОНОВА М.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Дякую. Шановний головуючий! Шановні колеги! Ще раз наголошую, що це наше політичне звернення. Ми тут почули про те, що угода 2014 року якась не така. Це ринок, де 500 мільйонів споживачів. Для того щоб ми і наш уряд боролися за збільшення квоти, за збільшення преференцій, ми маємо привести у відповідність наше законодавство зі стандартами Європейського Союзу, щоб були конкурентними наші товари. Це наше внутрішнє домашнє завдання. Це все написано в Угоді про асоціацію. Нам просто її треба виконувати. Тому, будь ласка, давайте виконаємо свою внутрішню домашню роботу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, я поставлю спочатку на рейтингове голосування, щоб ми бачили, чи ϵ підтримка. Якщо голосів недостатньо, будемо збирати депутатів. Я прошу всіх взяти участь у голосуванні.

Ставлю на рейтингове голосування проект Постанови «Про Звернення до Європейського Парламенту щодо запровадження додаткових торговельних преференцій ЄС товарам, походженням з України» (№6517). Прошу підтримати. Голосуємо, друзі.

((3a)) - 228.

Добре. Отже, я прошу бути на місцях, бо голосів достатньо, але на межі. Ми переходимо до голосування.

Отже, я ставлю на голосування проект Постанови «Про Звернення до Європейського Парламенту щодо запровадження додаткових торговельних преференцій ЄС товарам, походженням з України» (№6517) за основу та в цілому. Прошу підтримати. Голосуємо, колеги.

(3a) - 221.

Мені видається, що сталося якесь непорозуміння. Я прошу всіх зайти до залу.

Колеги, зараз я поставлю на повернення. Ви, будь ласка, мобілізуйтеся, хто вийшов, кого не було. Готові? Будь ласка, заходьте. Заходять до залу єврооптимісти, це добре.

Отже, ставлю пропозицію повернутися до голосування за проект постанови №6517. Прошу підтримати. Голосуємо.

(3a) - 225.

У чому річ? Один голос.

Отже, колеги, я ще раз ставлю на голосування пропозицію повернутися до проекту постанови №6517. Прошу підтримати. Голосуємо.

(3a) - 229.

Ставлю ще раз на голосування пропозицію про прийняття проекту постанови №6517 за основу та в цілому. Колеги, кожен голос має значення, не виходьте. Прошу голосувати злагоджено й організовано.

(3a) - 230.

Постанову прийнято.

Це перемога. Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

Колеги, на ваш розгляд пропонується наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо посилення гарантій безпеки дітей» (№3579). Прошу розглянути його за скороченою процедурою. Прошу підтримати. Голосуємо.

(3a) - 178.

Рішення прийнято.

Прошу дуже динамічно його розглядати.

Запрошую до доповіді Уповноваженого Президента України з прав дитини Кулебу Миколу Миколайовича. Ви з місця виступатимете чи з трибуни? Давайте з трибуни.

КУЛЕБА М.М., Уповноважений Президента України з прав дитини. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо посилення гарантій безпеки дітей» (№3579), внесений Президентом України та визначений ним як невідкладний. Розробка цього документа обумовлена багатьма факторами, які призводять до порушення прав дітей на безпеку, життя, здоров'я та розвиток. Сьогодні майже 12 відсотків дітей України постраждали від окупації Криму, від військової агресії з боку Росії на сході України. Майже 600 тисяч дітей залишилися на окупованій території, 240 тисяч дітей є внутрішньо переміщеними особами, також близько 100 тисяч дітей проживають у зоні зіткнення. За таких умов питання захисту дітей, забезпечення їхніх прав та законних інтересів набули першочергового значення і потребують перегляду усталених підходів до питань національної безпеки. Адже від того, чи зможемо ми захистити наших дітей, залежить майбутнє нашої держави.

Запропоновані Президентом України зміни до законів України «Про основи національної безпеки України» та «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» спрямовані на посилення державних гарантій та механізмів захисту дітей від зовнішніх і внутрішніх загроз у всіх сферах життєдіяльності держави. З цією метою главою держави пропонується регламентувати, що охорона дитинства є однією із важливих складових національних інтересів України; встановити, що збереження та зміцнення інституту сім'ї є пріоритетним напрямом діяльності держави, від якого залежить сталий розвиток існування суспільства; визначити, що однією з основних загроз національним

інтересам, національній безпеці України ϵ зростання небезпеки та загроз для життя і здоров'я цивільного населення, насамперед дітей, внаслідок воєнних дій чи збройних конфліктів, а також встановити, що головними засадами внутрішньої політики України ϵ створення ефективної системи забезпечення реалізації прав дитини, її безпеки, благополуччя, зростання в сімейному оточенні, запобігання соціальному сирітству, а також недопущення насильства стосовно дітей та втягування їх у злочинну діяльність.

Тому, шановні колеги, внесення таких змін та реалізація їх положень сприятиме посиленню державних гарантій безпеки дітей шляхом створення сприятливих, стабільних, безпечних умов для їхнього повноцінного життя і розвитку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До співдоповіді запрошується голова підкомітету Комітету з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму Спориш Іван Дмитрович. Будь ласка, лише лаконічно, пане Іване.

СПОРИШ І.Д. Шановні народні депутати! Шановна президіє! Ми сьогодні, дійсно, говоримо про посилення гарантій безпеки дітей. Комітет розглянув даний проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо посилення гарантій безпеки дітей», поданий Президентом України.

Законопроект розроблено з метою посилення державних гарантій безпеки дітей від зовнішніх і внутрішніх загроз в усіх сферах життєдіяльності. Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради висловило низку зауважень до законопроекту.

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету ухвалив рішення, що законопроект не має впливу на показники бюджету.

Під час обговорення законопроекту члени комітету наголосили на тому, що питання захисту прав дитини обов'язково мають бути закріплені в законах, що регулюють питання національної безпеки України та засади внутрішньої та зовнішньої політики.

Водночас члени комітету запропонували під час прийняття законопроекту за основу внести зміни до преамбули та статті 4 Закону України «Про охорону дитинства», що визначають охорону дитинства в Україні як стратегічний загальнонаціональний пріоритет, що має

важливе значення для забезпечення національної безпеки України, ефективності внутрішньої політики держави, та передбачають забезпечення належних умов для гарантування безпеки дитини.

Враховуючи зауваження Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради, також пропонується вилучити два абзаци з тексту законопроекту, що стосуються змін до Закону України «Про основи національної безпеки України».

Комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду в першому читанні прийняти зазначений законопроект за основу з урахуванням пропозицій комітету.

Викладені зауваження прошу підтримати, адже мова йде про захист дітей у військовому конфлікті, бродяжництві, безпритульності, злиденності тощо. Даний законопроект діє на всій території України, а не лише там, на сході, і таке інше.

Тому я думаю, що ми повинні об'єднати сьогодні зал і проголосувати за цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, я ще раз закликаю до лаконічності, бо наступний законопроект дуже важливий і короткий, щоб ми встигли до нього дійти.

Будь ласка, прошу провести запис на виступи: два — за, два — проти. Закликаю всіх до дуже короткого обговорення.

Проти нікого немає, усі – за.

Немировський Андрій Валентинович.

НЕМИРОВСЬКИЙ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Прошу передати слово народному депутату Порошенку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

ПОРОШЕНКО О.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ №12, Вінницька область, партія «Блок Петра

Порошенка»). Дякую. Фракція «Блок Петра Порошенка» вважає беззаперечним обов'язок парламенту підтримати цей проект закону, тому будемо голосувати за нього в першому читанні.

Мова йде про посилення захисту дітей, особливо тих категорій, що потребують підвищеної уваги з боку держави. Зокрема, зростання дитячої бездоглядності, безпритульності, порушення прав дітей, збільшення кількості сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування пропонується прирівняти на законодавчому рівні до загроз національним інтересам та національній безпеці України.

Окрему увагу в законопроекті приділено базовій складовій держави — сім'ї. Пропонується зміцнювати інститут сім'ї, що сприятиме повноцінному життю і розвитку дитини в сімейному оточенні. Важливо закріплення положень про недопущення насильства стосовно дітей та залучення їх до робіт у злочинну діяльність на рівні законодавства про національну безпеку.

Очевидно, що цей законопроект важливий та закладає законодавчу основу для подальшої роботи в посиленні безпеки і захисту прав дітей, не можна його ігнорувати. Тому ще раз закликаю всіх одностайно його підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від фракції «Об'єднання «Самопоміч» Костенко Павло Петрович.

КОСТЕНКО П.П., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Прошу передати слово народному депутату Анні Романовій.

РОМАНОВА А.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Фракція «Об'єднання «Самопоміч» завжди підтримуватиме кожен законопроект, який посилює права та гарантії дітей. До тих жахливих цифр, які нам озвучив Уповноважений

Президента України з прав дитини, хотілося б додати для всіх депутатів ще такі. За всі роки незалежності України кількість дітей скоротилася майже вдвоє. Близько 106 тисяч дітей на сьогодні знаходяться в інтернатних закладах, але вдумайтеся, 92 відсотки з тих дітей мають батьків і лише 8 відсотків дітей — це сироти. Україна також посіла ганебне 186 місце за рівнем народжуваності. На сьогодні Україна займає ганебне друге місце за рівнем смертності в усьому світі, нас обігнало лише Лесото. Кожні три дні 250 дітей потрапляють до інтернатних закладів переважно через бідність. Понад 600 тисяч дітей знаходяться у скрутних життєвих обставинах.

Усі ми пам'ятаємо той випадок, який пролунав на всю країну, коли рідна мати знущалася над п'ятирічним Сашком, вона вибивала йому молотком зуби. І при цьому мовчав батько, соціальні працівники мовчали, також мовчали педагоги. Сашко не ходив до дитячого садка, і це нікого не бентежило.

Якщо ми зараз не приймемо пакета законопроектів, яким передбачається захист дітей у сфері національних інтересів, національної безпеки, — ми завтра можемо втратити країну. З посиленням державних гарантій щодо дитинства наступним кроком має стати прийняття ряду проектів законів, які підсилюють відповідальність батьків, педагогів та соціальних працівників за бездіяльність. Щоб ми не перекладали відповідальності за ті випадки дитячої смертності або на сім'ї, або на самих дітей, щоб завжди дорослі відповідали за бездіяльність, і ми захистили своїх дітей. Прошу всіх проголосувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, хочу повідомити, що через 2-3 хвилини відбудеться голосування. Я прошу секретаріат Верховної Ради запросити депутатів до залу і підготуватися до голосування.

Зараз від Радикальної партії виступить Лозовой — 2 хвилини, потім — Івченко, 1 хвилина, і завершуємо. Тобто через 3 хвилини ми переходимо до голосування.

Андрій Лозовой. Будь ласка.

ЛОЗОВОЙ А.С., секретар Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний

багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Я не буду вас, шановні колеги, агітувати за очевидно правильні речі. Але коли ми говоримо про безпеку наших українських дітей, то маємо дбати і про інформаційну безпеку. А сьогодні, вибачте, дітям просто ґвалтують психіку, насамперед через телевізор. У нас цілком відсутня система з інформаційного захисту дітей від ворожого впливу, у тому числі.

Минулого тижня ми з нашим провідником Олегом Ляшком, з колегою Ігорем Мосійчуком мали честь спілкуватися, на мою думку, з одним з наймудріших людей нашої країни професором Ігорем Пасічником, фундатором Острозької академії, яку він відродив. Ігор Демидович наводить дуже красномовний приклад. Коли маленьку польську дитинку питають: «Хто ти ϵ ? — Поляк малий. — Який знак твій? — Орел білий». І ви дивуєтеся після цього, що в Польщі краще живуть, коли їх змалечку виховують патріотами. А в нас чому дітей навчають? У кращому випадку, ні про що: лисичка, собачка, ведмедик, котик. Що з цих дітей виросте?!

Але є набагато гірше. Зараз Москва через підконтрольні ЗМІ, насамперед через канал «Інтер» просто знущається. Інформаційні педофіли ґвалтують психіку наших дітей. Вони зараз готують акцію «Бессмертный полк — 2» на 22 червня — день трагедії, день початку Другої світової війни на значній території України, коли дітей забирали зі шкіл на фронт. Вони, викривляючи, маніпулюючи історичними фактами, намагаються продемонструвати, що українці неповноцінна нація, не єдина, намагаються посварити українців між собою, просто маніпулюють в інтересах Москви. Роблять це бенефіціари цих каналів: «Первый канал» (ОРТ), Льовочкін і Фірташ — власники каналу «Інтер». СБУ має негайно вжити заходів і заборонити цим особам, Ганні Безлюдній, яка...

ГОЛОВУЮЧИЙ. 10 секунд, завершіть.

ЛОЗОВОЙ А.С. Я закликаю і прошу вашої підтримки. Службу безпеки України негайно вжити заходів щодо порушення інформаційної безпеки, яка становить загрозу для дітей...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Івченко, 1 хвилина. Колеги, через 1 хвилину буде голосування. Я прошу всіх запросити до залу.

ІВЧЕНКО В.Є. Шановні колеги! Фракція «Батьківщина» підтримує проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо посилення гарантій безпеки дітей». Змінами до Закону України «Про основу національної безпеки України» пропонується встановити, що пріоритетом національних інтересів є також збереження і зміцнення інституту сім'ї, створення умов для повноцінного життя і розвитку дитини, її безпеки, благополуччя, зростання в сімейному оточенні.

Сьогодні головними реальними та потенційними загрозами національної безпеки ϵ зростання небезпеки для життя і здоров'я цивільного населення, насамперед дітей внаслідок воєнних дій чи збройних конфліктів.

Зростання бездоглядності, безпритульності, злочинності та правопорушень серед дітей, виявів насильства стосовно дітей, збільшення кількості дітей-сиріт. Звичайно, законопроект має декларативний характер, бо в пояснювальній записці написано, що він не потребує додаткових бюджетних витрат. Але мені видається, що потрібно посилювати саме соціальний захист і включати до бюджету на наступний рік за цими законопроектами реальні програми щодо захисту безпеки дітей.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, колеги, переходимо до прийняття рішення. Я прошу всіх займати робочі місця. Сподіваюся, цей законопроект, який має на меті захист прав дітей, об'єднає весь зал, і всі фракції голосуватимуть незалежно від політичної приналежності.

Будь ласка, займаємо робочі місця. Ми переходимо до прийняття рішення. Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо посилення гарантій безпеки дітей» (№3579) за основу з урахуванням пропозицій комітету. Прошу підтримати. Голосуємо, колеги.

(3a) - 215.

Не встигли, зараз поставлю на повернення.

Будь ласка, запросіть до залу народних депутатів. Колеги, я прошу максимально мобілізуватися, зайняти робочі місця.

Прошу показати по фракціях і групах, щоб зорієнтуватися.

«Блок Петра Порошенка» — 95, «Народний фронт» — 53, «Опозиційний блок» — 0, «Самопоміч» — 19, Радикальної партії — 16, «Батьківщина» — 10, «Воля народу» — 2, «Партія «Відродження» — 6.

Колеги, мобілізуємося і повернемося до розгляду, і проголосуємо. Готові, усі на місцях?

Ставлю на голосування пропозицію повернутися до розгляду проекту закону №3579 щодо посилення гарантій безпеки дітей. Прошу підтримати. Голосуємо.

(3a) - 218.

Я поставлю ще раз. Друзі, мобілізуємо особовий склад фракцій. Запросіть знайомих депутатів, хто зараз у кулуарах, хто за межами. Будь ласка, не виходьте із залу, а навпаки, заходьте. Я прошу всіх зайняти робочі місця. Ми почекаємо, поки наші друзі підготуються до голосування. Готові голосувати всі, так?

Ставлю пропозицію про повернення до розгляду. Прошу проголосувати про повернення до президентського законопроекту №3579, який ми маємо підтримати. Голосуємо.

(3a) - 222.

Друзі, не вистачило чотирьох голосів. Я бачу, зайшли два депутати. Заходять депутати, зараз будуть голоси. Будь ласка, мобілізуємося. Щойно зайшли чотири депутати. Будь ласка, друзі, займіть свої місця.

Ставлю ще раз пропозицію повернутися до проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо посилення гарантій безпеки дітей» (№3579). Прошу підтримати. Голосуємо.

$$(3a) - 230.$$

Тепер ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо посилення гарантій безпеки дітей» (№3579) за основу з урахуванням пропозицій комітету. Голосуємо.

(3a) - 231.

Рішення прийнято.

Колеги, наступний законопроект взагалі без поправок. Але я бачу, ми вже не проголосуємо. Відповідно до Регламенту я оголошую перерву на 30 хвилин. Запрошую всіх до залу о 12 годині 35 хвилин для продовження нашої роботи.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, час, відведений для перерви, завершено. Прошу заходити до залу для продовження нашої роботи.

Хочу вас повідомити, що на нас чекає розгляд законопроектів Комітету з питань охорони здоров'я, з них два проекти у другому читанні щодо психіатричної допомоги. Вони дуже короткі, там буквально по кілька поправок. Я пропоную, щоб ми почали з проекту постанови, а потім, коли вже буде мобілізація в залі, швидко пройшли ці два проекти законів у другому читанні.

Якщо немає заперечень, то на ваш розгляд пропонується проект Постанови «Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Медична освіта в Україні: погляд у майбутнє». Нам випадає можливість детальніше обмінятися інформацією з приводу медичної реформи.

Тому я прошу зараз підготуватися до голосування. Готові, так?

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд проекту Постанови «Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Медична освіта в Україні: погляд у майбутнє» (№6467) за скороченою процедурою. Прошу підтримати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 94$.

Зал має глибоке переконання, що даний проект постанови потрібно розглядати за повною процедурою.

Запрошую до слова від комітету для доповіді Ірину Сисоєнко. Будь ласка, пані Ірино.

СИСОЄНКО І.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги! 22 березня цього року відбулися парламентські слухання на тему: «Медична освіта в Україні: погляд у майбутнє». Метою цих парламентських слухань було розв'язання багатьох тих проблем, які сьогодні існують у медичній освіті. У парламентських слуханнях взяли участь понад 450 учасників від представників усіх гілок влади, від представників медичних навчальних закладів до студентів, які також активно обговорювали це важливе питання. У центрі уваги парламентських слухань були питання, що стосуються стану, проблем і найголовніше — перспектив розвитку медичної освіти,

системи вищої медичної освіти, системи вищої фармацевтичної, стоматологічної освіти. Обговорювалися також питання підготовки медичних кадрів для потреб Збройних Сил України. У тому числі пройшли широке обговорення питання підготовки молодших спеціалістів, системи післядипломної підготовки медиків.

Реформа медичної освіти має стати одним з важливих кроків до побудови всієї системи охорони здоров'я нашої держави. Тож за результатами парламентських слухань сформована низка рекомендацій Кабінету Міністрів України щодо проведення конкретних заходів, а саме: доручити Міністерству охорони здоров'я спільно з Міністерством освіти і науки України розробити стратегію реформування системи медичної освіти, передбачивши приведення у відповідність з європейською практикою програм до і післядипломної підготовки лікарів. Насамперед мова має йти про розвиток і підвищення кваліфікації первинної ланки медичної допомоги. Адже ми всі маємо розуміти, що якщо наша держава рухається в напрямі розвитку роботи первинної ланки, то передусім ми повинні забезпечити підвищення кваліфікації сімейних лікарів, терапевтів, педіатрів. Це саме ті лікарі, які працюють на первинній ланці.

Цими рекомендаціями також затверджується обов'язкове прийняття урядових програм щодо підготовки медичних сестер, які відіграють дуже важливу роль під час надання медичної допомоги, програми підготовки менеджерів у системі охорони здоров'я.

Тому хочу звернути вашу увагу на те, що коли вже з наступного року всі медичні бюджетні установи ставатимуть неприбутковими, некомерційними, але підприємствами, тож буде змінюватися філософія управління медичними закладами. І тут надзвичайно важливо, щоб ті головні лікарі, які є зараз, ставали ефективними управлінцями, директорами підприємств медичних установ. Відповідно ми маємо посилити роботу саме з підготовки менеджерів системи охорони здоров'я.

Важливим також ϵ збільшення ролі юридичного супроводу роботи медичних установ. Тому відповідно ми маємо запроваджувати і розвивати медичне право, створювати кафедри з медичного права на базі медичних учбових закладів. З метою побудови дорожньої карти реформи медичної освіти в рекомендаціях передбачені конкретні доручення Верховній Раді України, Кабінету Міністрів України,

Міністерству охорони здоров'я, Міністерству освіти і науки, Міністерству економічного розвитку і торгівлі, Міністерству фінансів України. Ми дуже розраховуємо, що саме ті рекомендації, які сьогодні ми маємо з вами затвердити, стануть обов'язковими для виконання всіх органів виконавчої влади, для того щоб, дійсно, реформа медичної освіти відбулася в нашій державі. Тож, шановні колеги, від імені Комітету з питань охорони здоров'я я прошу всі парламентські фракції підтримати і проголосувати рекомендації парламентських слухань про медичну освіту.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу записатися на запитання до доповідача, 3 хвилини, будь ласка.

Народний депутат Вовк передає слово Андрію Лозовому. Будь ласка.

ЛОЗОВОЙ А.С. Прошу додати ще хвилину там далі я в записі. Шановний Андрію Володимировичу! Радикальна партія і я закликаємо вас не називати це медичною реформою, тому що це не медична реформа — це геноцид. Реформами треба називати те, що дає людям ліпші умови життя та робить його легшим і комфортнішим.

Що відбувається нині? Наш лідер Олег Ляшко проїздив уже пів-України і відвідав лікарні, у тому числі на Житомирщині, Рівненщині, Волині, і жодного фахівця з медицини, який підтримує цей геноцид, який чомусь називають реформою, немає.

Найстрашніше, якщо вже говорити про медичну освіту, те, що людина, яка хоче бути медиком, мусить багато років вчитися, і це дуже важке навчання, а потім отримує жалюгідну заплату. Лікар-інтерн, який шість років вчився в медуніверситеті, два роки в інтернатурі і сьогодні приходить до лікарні, де отримує смішну зарплату — 2,5 тисячі гривень...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 30 секунд.

ЛОЗОВОЙ А.С. ... потрібно радикально підвищувати зарплату медпрацівника.

А тепер найголовніше. Який сенс взагалі людям, які мають здібності до медичного фаху, вчитися, якщо зараз внаслідок цієї так званої медичної реформи будуть скорочені тисячі лікарів, особливо вузькогалузевих фахівців. Це відверте знущання над людьми. Я закликаю колег у жодному випадку не голосувати в другому читанні за цю так звану медичну реформу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пані Ірино.

СИСОЄНКО І.В. Я хочу звернутися до свого колеги і просити вас, щоб ви були уважними під час вашого виступу, тому що зараз ми розглядаємо затвердження Рекомендацій парламентських слухань виключно про медичну освіту, а ваш виступ стосувався саме медичної реформи системи охорони здоров'я. Тож я прошу вас, щоб ви висловлювалися саме з приводу медичної освіти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, для запитання слово надається Ігорю Шурмі.

ШУРМА І.М., член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановна пані Ірино, у мене до вас запитання. Нещодавно, і ваша фракція в тому числі, проголосували за законопроект, яким скасовується державне замовлення, тобто скерування людей на роботу після державної форми навчання. Це означає, що при відсутності 30 тисяч лікарів ніхто на село не поїде. Скажіть, будь ласка, чи це правильно, якщо держава витрачає десятки мільярдів гривень на підготовку лікарів, які пізніше не поїдуть туди, де вони потрібні, куди вважає за потрібне держава їх направити, оскільки люди потерпають від відсутності медиків? За таких обставин ми на сьогодні просто витрачаємо гроші. І як мають функціонувати медичні університети, якщо все переходить на комерційну основу. Це повинна бути платна освіта чи безоплатна?

Дякую.

СИСОЄНКО І.В. Якщо це питання до мене особисто як до представника фракції «Об'єднання «Самопоміч», то я відповідно висловлю свою особисту точку зору і представників своєї фракції. Те, що стосується того, що, нарешті, ми в Україні змінили те кріпацтво, яке багато років існувало стосовно студентів-медиків, вважаю, це дуже добре. І всі студенти медичних вузів за це парламенту України дуже дякують. Це перше.

Друге. Те, що стосується необхідності, щоб у селах, районах, у віддалених населених пунктах були медичні працівники, то це саме є підставою того, щоб створювати умови для того, щоб лікарі, у тому числі й молоді студенти, хотіли їхати в село і працювати там. А це може статися лише тоді, коли органи місцевого самоврядування створюватимуть належні умови для такої праці: забезпечуватимуть їх житлом, автомобілем, яким вони зможуть об'їжджати населені пункти і села. То ж зрозуміло, що лише, створивши умови, ми можемо говорити про те, що в селах будуть оці медичні працівники, а інакше жодним батогом або зобов'язанням ми не побудуємо первинної ланки медичної допомоги, про яку ви зараз так хвилюєтеся.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Ірино, за відповідь.

Зараз ми переходимо до виступів фракцій і груп. Прошу провести запис. Будь ласка.

Від фракції «Об'єднання «Самопоміч» Підлісецький Лев Теофілович. Будь ласка.

ПІДЛІСЕЦЬКИЙ Л.Т., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Я піду до трибуни.

Ми сьогодні обговорюємо питання медичної освіти, яка має створити високоякісного спеціаліста, фахівця, якому не буде страшно піддатися особисто і всім своїм дітям, дати йому можливість лікувати і забезпечувати життя і здоров'я кожного громадянина України. Для того щоб будь-який студент хотів стати медиком, освіта має приводити до престижного місця праці, до престижної заробітної плати.

Тому всі зміни, які відбуваються в медичній системі, безпосередньо стосуються і даного питання.

Законопроект, який ми нещодавно обговорювали і приймали, насправді є документом, у якому мова йде не так про медичну реформу, як про зміни в підходах до фінансування медицини. Ми говоримо про 80 мільярдів гривень, які зараз є в бюджеті і які витрачаються на медицину сьогодні і в останні роки. Але чи ми бачимо, на що спрямовуються ці 80 мільярдів гривень? Чи можна запитати будь-якого лікаря, чи бачить він ці кошти? Звісно, ні. Ніхто їх не бачив, оскільки за ці гроші лише відбувається неефективне освоєння коштів для утримання медичних приміщень. Я навіть не скажу медичних закладів, це переважно дуже часто є приміщення.

Власне, зміна підходів у медицині, коли кожен пацієнт може вибирати лікаря, медичний заклад для надання йому медичної послуги, і запровадження поняття «медичної послуги» може привести до того, що висококваліфіковані лікарі, які найбільше надають послуг і допомоги пацієнтам, будуть успішнішими в питаннях фінансового забезпечення, а не кріпаками цієї системи. Ми можемо досягти того, що ці медичні приміщення (знову-таки спеціально не кажу «заклади», а «приміщення»), у яких працює найбільше висококваліфікованих лікарів, які мають нормальну інфраструктуру, зможуть бути успішні в питанні фінансового забезпечення і мати достатньо коштів. Власне, з цього починається реформа медицини, з цього починається перший крок до майбутньої страхової медицини.

Дуже важливі також (і це ми передбачили вже прийнятими законами) різні джерела фінансування медичних послуг. Це і державне фінансування, про яке я сказав, — 80 мільярдів гривень, у такий спосіб гроші ходять за пацієнтом, буде фінансуватися медицина. Це і місцеві бюджети, інші бюджети, інші кошти, у тому числі кошти страхової медицини. Тому треба говорити правду і не боятися йти вперед і впроваджувати, дійсно, зміни в медицину, оскільки на сьогодні абсолютно всі критикують. Я не чув жодного виступу з трибуни Верховної Ради, який підтримував би нинішнє становище медицини. Усі критикують, але разом з тим більшість людей кажуть, що не можна нічого змінювати. То погана в нас медицина чи хороша, яку не можна чіпати?

Я вважаю, що ми всі зобов'язані проводити реформи і медицину зробити ефективною галуззю...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від фракції «Опозиційний блок» Шурма Ігор Михайлович. Будь ласка.

ШУРМА І.М. Шановні колеги, ми сьогодні повинні проголосувати проект Постанови «Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Медична освіта в Україні: погляд у майбутнє», що стосувалися медичної освіти. У тій залі були присутні, напевно, три сотні людей, які мають дотичність до підготовки медичних кадрів.

Чому в нас сьогодні так важко просувається питання охорони здоров'я? Я поясню чому. Скільки в залі людей? Не карток, а людей? Ну, 150. Чи буде тут проголосоване питання? Велика імовірність, що ні. Що в середу ставиться на голосування? Те, що провалиться і те, що не треба.

Сьогодні в порядку денному два законопроекти про психіатрію, які не будуть проголосовані. Два проекти постанов про проведення парламентських слухань не будуть проголосовані, бо немає людей. Оце і ϵ ставлення виконавчої і законодавчої гілок влади до питань охорони здоров'я і до проведення реформ.

А тепер я вам скажу, чому не проводиться реформа? А тому, що уряд не має концепції, не має стратегічного бачення, як треба робити зміни.

Власне, оті парламентські слухання повинні були б стати складовою цієї концепції реформування. Переді мною виступав промовець, прізвища не називатиму. Його батько — один з найкращих травматологів в Україні. Яка його система підготувала? Стара. Отже, вміють готувати фахівців. Витребуваний до сьогодні.

Готують у нас фахівців сьогодні? Готують. Але давайте подивимося, що робить влада? Ліквідовує санепідемслужбу. Водночас у всіх вузах проводиться навчання на медико-профілактичних факультетах, викидаються десятки мільйонів гривень на підготовку фахівців, місця роботи яким не буде.

Ми кажемо, що ліквідовуємо кріпацтво з направлення на роботу. Не буду дискутувати. Нехай буде. Студенти не хочуть їхати на села. Але, скажіть мені, будь ласка, якщо держава знає, що сьогодні бракує 30 тисяч лікарів на первинній ланці, вкладає гроші в навчання тих

лікарів, звичайно, вона хоче, щоб за ті гроші лікарі там відпрацювали. Це ж не каторга, це служіння народу.

А тепер питання. Розподіл скасували в рамках державного замовлення, а мільярди, наголошую, витрачаємо на те, щоб підготувати фахівців. Медичні університети всі фінансуються з державного бюджету. Якщо все переходить на нові форми господарювання, то чи держава повинна на сьогодні фінансувати наш професорсько-викладацький склад. Людям потрібно знати, до чого вони йдуть.

Концепції в нас немає. Знаєте, чому нам не світять реформи в самій освіті? Справа в тому, що коли проходили парламентські слухання тут, у залі, від міністерства була відсутня виконуюча обов'язки міністра охорони здоров'я...

ГОЛОВУЮЧИЙ. 30 секунд, так як усім.

ШУРМА І.М. Так ось, у мене запитання. Що ϵ критерієм для хорошого медика — вісім років навчання в медуніверситеті, два-три роки інтернатури чи чотири роки навчання в медичному коледжі Сполучених Штатів Америки, без освіти? То якщо людина невідомо, чи здасть наші екзамени і тести, запроваджу ϵ тести американської системи освіти, то чи добре проведе те все в Україні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 10 секунд. Завершуйте, пане Ігоре.

ШУРМА І.М. Немає міністра, немає концепції, немає грошей, немає сироваток – оце наше майбутнє. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від фракції «Батьківщина» Луценко Ігор передає слово Сергію Євтушку. З трибуни чи з місця? З трибуни, будь ласка.

ЄВТУШОК С.М., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (одномандатний виборчий округ №156, Рівненська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, пане Голово. Я дякую і комітету, і Ірині Сисоєнко за те, що ви створили можливість і майданчик для тих практикуючих лікарів, для тих освітян, які в цій галузі представляють різні виші, де

навчають наших студентів, майбутніх лікарів, для обговорення дуже важливого питання.

Дійсно, реформа в українському суспільстві давно назріла. Це зрозуміло. Проте чи може бути реформа не підкріплена реально абсолютно жодними фінансовими ресурсами? Звичайно, що ні. Це імітація. Тому фракція «Батьківщина» не голосувала за перше читання і в цілому голосувати очевидно не буде.

Тепер стосовно наших дітей. Діти, які сьогодні навчаються в медичних вишах, — це основа медичної галузі в майбутньому. Вони, очевидно, хочуть знати вже сьогодні, в яких умовах працюватимуть, яка буде матеріально-технічна база, заробітна плата, наскільки держава буде гарантувати їм певні соціальні виплати. Якщо подивитися, то проблем тут дуже багато. Тому не виділяючи фінансування на реалізацію даної реформи, ми вже розуміємо, що на виході буде нуль. Взяти за основу можна було реформу і зробити це в декілька кроків.

По-перше, первинну ланку ми маємо розуміти в контексті децентралізації організації територіальної влади в Україні, що буде у ФАПі, у первинній ланці. На сьогодні надається всього 30 відсотків послуг саме там, а децентралізація передбачає зовсім зворотний процес, який дасть можливість 70 відсотків послуг отримувати нашим громадянам у селах у первинній ланці. Натомість бачимо навпаки.

Екстрена медицина. Хоча б таку реформу провести, як проводили в Національній поліції, коли дали і нормальні заробітні плати, і машини, і спеціальний одяг для поліцейських. Це щось більш-менш схоже на реформу. Не давати цих речей, а вимагати реформувати, очевидно, це ні до чого не приведе.

Я ще хочу зупинитися на тих питаннях, які є вкрай гострі на сьогодні в низових управлінських ланках. Постановою уряду регулюється національний перелік, який не дає права фінансувати з місцевих бюджетів закупівлю окремих видів ліків. Потрібно негайно внести зміни, тому що є такі захворювання, як орфанні — муковісцидоз. Діти на такі захворювання потребують фінансування. Натомість ми не бачимо, як можуть зробити це на місцях. Тому закликаю Кабінет Міністрів, персонально Прем'єр-міністра, внести зміни до постанови щодо можливості місцевим органам влади закуповувати той перелік ліків, який потребують на місцях.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від Радикальної партії Мосійчук Ігор передає слово Ляшку Олегу Валерійовичу.

ЛЯШКО О.В. Минулої неділі наші медики відзначали професійне свято — День медичного працівника. Я ще раз хочу щиро привітати всіх наших медиків, медсестер, санітарок, лаборантів, лікарів, вахтерів, прибиральниць, усіх тих, хто працює в медичній галузі, завдяки кому ми отримуємо медичну допомогу.

Я мав можливість напередодні професійного свята наших найкращих медиків провести цілий ряд дуже хороших, визначних і надзвичайно цікавих для мене зустрічей із колективами лікарень, зокрема, у Житомирській обласній лікарні, де головний лікар Богдан Леськів, у Рівненській обласній дитячій лікарні, головний лікар Віталій Бойко, у Волинській обласній лікарні, де легендарний головний лікар Іван Сидор, колишній наш колега народний депутат, який очолює цей заклад більше 30 років, зробив чудову лікарню, приїжджаєш, як до Швейцарії.

Я мав щастя і нагоду спілкуватися з цими найкращими представниками медичної галузі. Я не почув на цих велелюдних зустрічах жодного слова підтримки так званій медреформі.

У мене запитання до уряду, до Міністерства охорони здоров'я: а яким чином можна ініціювати надзвичайно важливу ключову реформу в державі, не поцікавившись думкою професійного середовища, не провівши попередньо масштабного, широкого, всенародного обговорення цієї медичної реформи? Відповідь на це запитання очевидна, тому що і медична, і земельна, і так звана пенсійна реформи не проводяться для українців. Це все робиться для галочки, виконання так званих маяків, меморандуму з Міжнародним валютним фондом для того, щоб потім Президенту чи Прем'єру пообіцяли черговий кредит. На чорта нам ваші кредити, якщо в результаті цих кредитів українці стають бідними, Україна перетворюється на сировинну колонію, українці не мають можливості лікуватися! Так звана медична реформа, ініційована владою разом із Міжнародним валютним фондом, переслідує єдину мету – перекласти проблеми дефіциту фінансування медичної галузі на кишені українців. Внаслідок цих так званих реформ насамперед постраждають найбільш нужденні люди, пенсіонери,

люди з особливими потребами, багатодітні сім'ї, малозабезпечені сім'ї. Держава, замість того щоб створювати робочі місця, підвищувати зарплати українців, з яких буде більше йти податків до бюджету, а звідти більше фінансування на медицину, займається так званою оптимізацією медичної галузі, у результаті якої мільйони українців залишаться без медичної допомоги, а сотні тисяч медичних працівників будуть викинуті на вулицю з роботи.

Команда Радикальної партії, моя залізна команда, не підтримує цих геноцидів. Ми стоїмо на сторожі інтересів наших українських медиків і права українців на систему охорони здоров'я.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від фракції «Блок Петра Порошенка» Соловей Юрій Ігорович. Будь ласка, пане Юрію.

СОЛОВЕЙ Ю.І. Шановні колеги, до речі, розгляд цього документа у стінах парламенту — це яскраве свідчення того, як, на жаль, паралельними напрямами рухаються український парламент і, зокрема, частина українського уряду, яка відповідає за медицину. З одного боку, ми говоримо про необхідність підтримки медичної освіти, а з іншого, для прикладу, 24 квітня 2017 року Міністерство охорони здоров'я видає свій наказ, яким встановлює мінімальний поріг ЗНО для вступу до медичних закладів 150 балів, чим відсікає 75 відсотків українських потенційних абітурієнтів навчатися в медичних закладах.

Ця проблема, хочу зауважити з цієї високої парламентської трибуни, сьогодні надзвичайно гостра для медичних закладів. Буквально минулого тижня на зустрічі з ректорами під час виїзного засідання Комітету з питань науки і освіти цю проблему озвучили ряд ректорів саме медичного спрямування.

Тому під час свого виступу я офіційно звертаюся до Міністерства охорони здоров'я, щоб у 2017 році скасувати цей наказ, а якщо ви маєте таке бажання, поширити його починаючи з 2018 року.

Якщо ми говоримо про медичну освіту, то, шановні колеги, повинні чітко розуміти, що передувати серйозним системним змінам у медичній освіті повинна медична реформа. Чи відповідають сьогодні викликам часу запропоновані зміни Міністерством охорони здоров'я? Абсолютно ні. Тому що за великим рахунком ми змінюємо одного

розпорядника коштів — Міністерство охорони здоров'я на іншого — Національну службу здоров'я без жодних системних і структурних змін. А єдиним виходом, на моє глибоке переконання, якщо ми хочемо говорити про серйозний ривок у сфері медичного забезпечення і медичної освіти, повинно бути впровадження медичного страхування, теми, про яку 25 років ми говоримо і в стінах парламенту в тому числі, але, на жаль, яку ми не можемо перевести в реалії.

Я сподіваюся, що поряд з обговоренням медичної освіти і медичної реформи у стінах профільного комітету ми все-таки зробимо цей важливий крок до системи другого і третього рівнів, про що я не раз наголошував, і запровадимо систему обов'язкового медичного страхування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, від фракцій і груп висловилися. Тепер переходимо до виступів народних депутатів. Чи хтось не виступав? Усі виступили, так? Отже, зараз 15 хвилин для виступів народних депутатів. Прошу провести запис.

Семенуха Роман Сергійович.

Так, для виступів 15 хвилин. Будь ласка.

СЕМЕНУХА Р.С., член Комітету Верховної Ради України з питань інформатизації та зв'язку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Прошу передати слово Ірині Сисоєнко.

СИСО€НКО І.В. Шановні колеги, оскільки сьогодні в парламенті ставляться на голосування і медичні законопроекти, і Рекомендації парламентських слухань про медичну освіту, то не можна не говорити про систему охорони здоров'я в цілому. Ми повинні розуміти, що, на жаль, 25 років незалежності нашої держави парламенти попередніх скликань не прийняли жодного системного закону України, який змінював би принципи системи фінансування охорони здоров'я. Лише в цьому році парламент восьмого скликання намагається робити перші кроки. Дуже важливим кроком було прийняття закону про автономізацію медичних закладів. У форматі того, що сьогодні ми

голосуємо про рекомендації парламентських слухань, також розуміємо, що з наступного року медичні заклади будуть ставати неприбутковими, некомерційними підприємствами. Відповідно посилюється роль керівників медичних закладів, які будуть керівниками підприємств. Механізми управління, юридичного супроводу відповідної роботи медичних установ ставатимуть дуже важливими й актуальними, що має бути забезпечено медичною освітою відповідних фахівців. Тож даними парламентськими слуханнями ми в Комітеті з питань охорони здоров'я активно включили це питання в те, що це має стати обов'язковим для реалізації як Міністерства охорони здоров'я, так і Міністерства освіти і науки.

Надзвичайно важливим ϵ також створення відповідних умов, постійне підвищення кваліфікації, надання допомоги, у тому числі і юридичного супроводу медичним фахівцям, які працюють на первинній ланці. Говорячи про те, що може статися так, що з наступного року буде запроваджена робота первинної ланки і лікарі ставатимуть фізичними особами-підприємцями, ми маємо також їм допомагати і вчити цю категорію медичних працівників, як тепер працювати в нових умовах. Але ми точно маємо розуміти, що Україна зобов'язана рухатися вперед, ми зобов'язані приймати нові закони, які побудують систему оплати медичної допомоги за пацієнтів. Ми маємо переходити від радянських норм, які стільки років діяли в нашій державі, і приймати всі ті закони, проводити ті реформи, що зробили вже всі пострадянські країни. Лише Україна через 25 років незалежності в цьому році намагається внести такі зміни. Тому я прошу весь зал зараз проголосувати за Рекомендації парламентських слухань про медичну освіту, і далі парламент має бути дуже активним...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бондар Михайло Леонтійович. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (одномандатний виборчий округ №119, Львівська область, політична партія «Народний фронт»). Я також хочу долучитися до привітання всіх медиків, які відзначали в неділю своє професійне свято. Бачу, що в залі присутній Олександр Лінчевський,

заступник міністра охорони здоров'я. Декілька місяців тому я зі своїм колегою Остапом Єднаком намагалися допомогти одній дівчинці з Бродів, яку направили на проведення операції з трансплантології, з пересадки серця в Індію. Буквально тиждень тому операція пройшла успішно і дівчинка вже вийшла з реанімації. Дякую всім колегам, хто долучився до збору коштів. Разом з Міністерством охорони здоров'я, з Міністерством фінансів ми домоглися відправити велику кількість дітей на такі операції.

Надалі Міністерство фінансів запевняє, що буде збільшувати фінансування цієї програми. Я дуже хотів би поставити пану Олександру запитання: у чому проблема непроведення таких операцій у нас в Україні? Це проблема з фахівцями, які не вчаться, що саме є питанням тих рекомендацій до медичної освіти, чи проблема закону про трансплантологію, який ми прийняли в першому читанні і чомусь він десь лежить у комітеті і не вноситься?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від Радикальної партії Мосійчук Ігор Володимирович. Будь ласка.

МОСІЙЧУК І.В. Мої покійні, Царство Небесне, бабуся і мама, медики за фахом, хотіли, щоб медиком став і я. Але не було в мене хисту, і в юності я не бачив себе в медицині, тому що розумів, не принесу користі суспільству і людям, бо це не моє. Проте я знаю безліч українських юнаків і дівчат, які зараз залюбки отримали б медичну освіту і стали б фаховими медиками.

Наразі про яку медичну освіту, про яку реформу може мовитися, якщо їх немає, якщо їх не бачив ніхто, а найголовніше, не бачив їх український лікар і український пацієнт. Усі говорять про реформу, але її не презентував ніхто і нікому. А те, що тут проголосували в залі, то це суцільна корупція. Це 80 мільярдів, які будуть зосереджені в одному агентстві, де відомі особи розподілятимуть ці кошти. І найприкріше, що це розподілення призведе до масового закриття ФАПів, до масового закриття лікарень, і те, що зараз вигадують з госпітальними округами, не налазить людині з нормальною психікою на голову. Адже на моїй рідній Полтавщині хочуть зробити чотири госпітальні

округи, і маса районів залишиться без нормальної медичної допомоги. Це просто медичний геноцид. Усі, хто голосуватиме, цьому сприяють.

Я прошу звернути увагу, хто голосує за ці так звані закони. Голосує влада і голосують ті, які слухаються порадників із Вашингтона чи Брюсселя. Але я хочу сказати, що не все те добре для українця, що добре для американця, німця чи француза. Ми велика нація, давайте припинимо себе принижувати, мавпувати то грузинські, то німецькі, то французькі реформи, давайте жити своїм розумом.

Найголовніше, нещодавно я помітив, що їх об'єднує. Дивні люди зібралися. За медреформу, за так звану пенсійну реформу, за земельну реформу агітують ті ж люди, які проводять гей-паради в Києві під час війни. Оце їх і об'єднує!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Величкович Микола Романович.

ВЕЛИЧКОВИЧ М.Р., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Прошу передати слово Тарасу Кременю.

КРЕМІНЬ Т.Д., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Я хотів би звернутися до своїх колег, розміняти полум'яні виступи на підтримку реформ, які стосуються не лише охорони здоров'я, а й освіти. Сьогодні в нас буде розширене засідання Комітету з питань науки і освіти, на якому розглядатиметься проект Закону «Про освіту», який ми готуємо до другого читання. Власне, ті занепокоєння, про які сьогодні говорять, можуть бути вирішені враз цим документом. Тому консолідація нашого парламенту і, звичайно, українського суспільства тут надзвичайно потрібна.

Що стосується результатів парламентських слухань, на яких мали честь бути більшість із нас, зрозуміло, їх треба підтримувати, так само як і парламентські слухання, які вже пройшли півроку тому і вони стосувалися реформування освіти, моделі фінансування освіти,

розвитку профтехзакладів освіти, про які так само полум'яно говорять наші колеги.

Але я хотів би зупинитися на іншому. Напередодні вступної кампанії до вищих навчальних закладів України, де лише в цьому році навчаються понад 64 тисячі іноземних студентів, левова частка (а це 25 тисяч студентів) — це іноземні студенти з більшості країн світу, які сьогодні надзвичайно підтримують нас. Хочу сказати, що топлідером серед медичних закладів України, безсумнівно, залишається Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, величезна кількість столичних університетів, а також Вінницький, Запорізький, Одеський університети, Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, Дніпропетровський.

Хочу подякувати своїм колегам із Чорноморського національного університету імені Петра Могили, у якому рік тому відкрили лікувальну справу і за короткий час змогли зробити 3D-операційний стіл, який сьогодні є одним з найкращих аналогів і прототипів найвідоміших світових брендів.

Насамкінець хотів би зосередити свою увагу та тому, що лунала критика щодо завищеного прохідного балу, невисокого рівня матеріально-технічного забезпечення медичних закладів України, а також невисокого рівня заохочення і бажання українських студентів працювати в закладах освіти. Так скажіть мені, будь ласка, що сьогодні заважає нам дати старт українським реформам у медицині? Що забороняє нам збільшити фінансування закладів освіти медичного спрямування? Хто забороняє нам підвищити зарплату українським лікарям?

Я прошу перейти від популізму і підтримати результати парламентських слухань стосовно медичної освіти в Україні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наступний Павлов Костянтин Юрійович.

ПАВЛОВ К.Ю., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ №31, Дніпропетровська область, самовисуванець). Прошу передати слово народному депутату Шурмі Ігорю Михайловичу.

ШУРМА І.М. Шановні колеги, я наведу дуже сумну статистику. За останні три місяці в Україні зареєстровано 62 випадки захворювання на ботулізм. Дев'ять з них є смертельними — люди померли. Буквально вчора в Сумській області була покусана дитина твариною, яка померла від сказу. До чого я веду даний аналіз, говорячи про медичну освіту?

Хтось понесе рано чи пізно карну відповідальність, а грубо кажучи, сяде до в'язниці за те, що в наших закладах немає відповідних медикаментів, а якщо говорити конкретніше, сироваток. Для того щоб ті сироватки були, люди, які мають право приймати рішення, повинні мати для цього базову освіту. Ось для цього в медичних університетах, окрім вузьких фахівців, повинні навчати і тих, які називаються менеджерами. І якби на сьогодні тимчасово виконуюча обов'язки міністра або її профільні заступники мали елементарну уяву, що таке адміністрування і як шукати вихід з положення, то вони не розповідали б про те, що немає законних підстав для закупівлі сироваток, оскільки немає їхньої реєстрації. Вони, посилаючись на норми українського законодавства, запропонували розгляд даного питання на засіданні Кабінету Міністрів, на якому було визначено цю ситуацію як надзвичайну і дано відповідне доручення Міністерству охорони здоров'я на одноразове ввезення необхідних сироваток.

Цю процедуру вже одного разу проходив Квіташвілі, він був істориком. Можна було б зрозуміти, що він не знає. Сьогодні тимчасово виконуюча обов'язки міністра майже має вищу освіту — чотири роки навчання в медичному коледжі, але вона може це вирішити. А чому не вирішує? Бо бавиться в політику.

Вона каже про те, що сироватку в Росії ми закуповувати не будемо. До 2014 року ми її закуповували, лікували, було все нормально. А сьогодні ні. Вугілля купуємо, газ купуємо, твели купуємо, а сироватку, яка зберігає здоров'я, не купуємо.

Можна було б домовитися з іншим виробником, з Канадою. Туди ми не можемо звернутися, бо вони дали нам на 1 мільйон гуманітарної допомоги для щеплень проти поліомієліту, і вона вся не використана, вакцини треба утилізувати, причому за наші кошти.

Англійці на це все подивляться і гуманітарної допомоги не дадуть. За таких обставин треба підтримувати проект цієї постанови,

щоб у наших університетах могли навчити не лише фахівців, а й організаторів охорони здоров'я.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, я хочу повідомити, що ми вже підходимо до завершення обговорення, через 3-5 хвилин відбудеться голосування. Прошу секретаріат Верховної Ради і голів фракцій запросити депутатів до залу та підготуватися до прийняття рішення.

Народний депутат Німченко Василь Іванович передає слово для виступу Папієву. З трибуни, будь ласка, пане Михайле.

ПАПІЄВ М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Дякую. Шановні народні депутати України! Шановні громадяни України! Дуже важливе питання. Хотілося б, щоб ми такі питання включали до порядку денного не в середу, коли немає достатньо народних депутатів України у залі, а у вівторок або четвер, щоб було результативне голосування.

Ну, і про дієвість взагалі Верховної Ради України. Дивіться, як за логікою речей мало б бути. Логічно було б, щоб Рекомендації парламентських слухань про медичну освіту Верховна Рада України затвердила до розгляду так званого закону України про медичну реформу.

У нас відбулося так, що минулого пленарного тижня Верховна Рада України вже розглянула і в неконституційний спосіб проголосувала так звану медичну реформу, тому що це була наруга над статтею 49 Конституції України, і всі це знають, у тому числі й ті, які голосували. Я вже не кажу про те, що були зафіксовані сім фактів, і це підтверджено відео, кнопкодавства у Верховній Раді України. З 227 голосів добрали сім голосів саме шляхом кнопкодавства. Це має бути на совісті тих людей, які вчиняли ці дії, обіцяючи, що саме це скликання Верховної Ради України відійде від ганебних фактів неособистого голосування. Але все одно повторили це.

Шановні колеги, все-таки давайте задумаємося глобальніше. Свого часу Регламент Верховної Ради України був виписаний відповідно до Конституції президентсько-парламентської республіки, коли

Кабінет Міністрів входив у вертикаль виконавчої влади, підпорядковувався і призначався Президентом України. І саме тому з'явилися рекомендації. Сьогодні ми живемо в парламентсько-президентській республіці, і Кабінет Міністрів підконтрольний і підзвітний Верховній Раді України. Давайте ми все-таки зараз, займаючись реформою Верховної Ради України, і я звертаюся до Голови Верховної Ради України, внесемо невеличкі зміни і деталі, щоб рекомендації мали інший статус. Щоб це була дорожня карта, яка є обов'язковою для Кабінету Міністрів України. Бо я як людина, яка працювала в Кабінеті Міністрів України, знаю, куди оцей документ із необов'язковим статусом викидають і куди його викинуть у Міністерстві охорони здоров'я.

Крім того, нам треба статус документа — постанови Верховної Ради, щоб вона також мала не рекомендаційний, а обов'язковий характер для Кабінету Міністрів України, щоб ми могли чітко здійснювати форми парламентського контролю за діяльністю Кабінету Міністрів України, передбачені статтями 227 і 228 Регламенту Верховної Ради України.

Треба голосувати цей документ. Я закликаю, щоб на друге читання закон про так звану пенсійну реформу, бажано, не пройшов. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я прошу заходити до залу і запрошувати всіх депутатів. Зараз я надам ще заключне слово для голови комітету. Прошу голів фракцій максимально мобілізувати особовий склад.

Пані Олю, ви з місця чи з трибуни? З трибуни. Будь ласка, відводимо 3 хвилини Олі Богомолець для заключного слова.

Прошу запрошувати депутатів до залу.

БОГОМОЛЕЦЬ О.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги, шановні українські громадяни! Власне, жодна реформа без зміни парадигми освіти ні в якій галузі не відбудеться. І постановою парламентських слухань ми відкриваємо практично шлях України до європейської якості медичної освіти. Коли дасть результати та реформа, той фундамент, який ми намагаємося закласти під реформу медичної

освіти? Не раніше ніж через 10 років. Тому що нові лікарі, новий персонал має почати працювати і вчитися за новими стандартами лікування в новому форматі, у новій парадигмі. Лише тоді ми зможемо отримати українських лікарів іншої якості.

Тому для того щоб Україна через 5, 10, 15 років була кращою, щоб українські громадяни могли отримати якісне лікування, сьогодні надзвичайно важливо підтримати проект постанови про дорожню карту для Міносвіти, Міністерства охорони здоров'я, Міністерства економіки, яким шляхом потрібно рухатися і розвивати медичну освіту. Тому прошу вашим голосуванням підтримати цей проект постанови.

Хочу також зазначити, що парламент стартував медичну реформу ще у квітні. У квітні було прийнято і підписано Президентом України закон №2002-VIII, яким передбачено термін «медична послуга». І ніхто не забороняє Міністерству охорони здоров'я вже фінансувати медичну послугу. Але, на жаль, досі ані стандарти лікування, ані модель розрахунку собівартості медичної послуги, ані гарантований пакет не розроблені і не оприлюднені, хоча Кабінет Міністрів брав на себе зобов'язання зробити це в перше півріччя 2017 року.

Крім цього, хочу зазначити, що ті кошти, які держава виділила на закупівлю медикаментів у листопаді, пішли на закордонні рахунки, українські громадяни отримали медикаментів лише на 16 відсотків, вакцин лише на 4 відсотки від потреби.

Міністерство охорони здоров'я, на жаль, не може сьогодні в повному обсязі виконати ті навантаження і ті професійні випробування, які на них покладено парламентом.

Тому як запрацює закон №2002-VIII, який уже змінив парадигму оплати, який дає можливість сплачувати за медичну послугу, жоден з працівників автономізованих медичних закладів не розуміє, а працювати в новому форматі вони вже мають розпочати з жовтня-листопада цього року.

З цієї трибуни звертаюся до команди Міністерства охорони здоров'я, до Кабінету Міністрів з вимогою негайно оприлюднити модель розрахунку собівартості медичної послуги, перелік гарантованого пакета і забезпечити, врешті-решт, українських людей тими медикаментами і вакцинами, які потрібні. А заява виконуючої обов'язки

міністра охорони здоров'я про відсутність вакцин проти ботулізму, яка спирається на те, що ботулізм це не інфекційна хвороба...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, колеги, переходимо до прийняття рішення. Будь ласка, займіть робочі місця. Хлопці, хто в ложі і підтримує, займіть робочі місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Медична освіта в Україні: погляд у майбутнє» (№6467) за основу та в цілому. Наскільки мені відомо, усі фракції підтримують. Давайте консолідовано проголосуємо проект постанови. Прошу підтримати. Голосуємо, колеги.

(3a) - 189.

Почекаємо депутатів. Я бачу підходять. Голови фракцій, запросіть депутатів до залу. Я поставлю зараз на повернення. Прошу показати по фракціях і групах (Шум у залі).

Добре. Давайте ще 1 хвилину почекаємо. А поки надам слово голові комітету Ользі Богомолець.

Будь ласка, Олю.

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Шановні колеги! Хочу зазначити свій особистий протест як голови Комітету з питань охорони здоров'я щодо того, що всі проекти законів про охорону здоров'я, проекти постанов, які напрацьовані комітетом і щодо реформи охорони здоров'я, і введення обов'язкового медичного страхування, ставляться на голосування або в середу, коли немає шансів бути проголосованими, або в ті дні, коли в законопроектів немає шансу просто пройти в кінці розкладу. Я зараз звертаюся до голови фракції «Блок Петра Порошенка», до голови фракції «Народний фронт», до голів усіх фракцій і груп: ми хочемо робити реформу охорони здоров'я, чи ми хочемо продовжувати вводити людей в оману? Вимагаю, щоб законопроекти щодо охорони здоров'я, які вже напрацьовані і підготовлені до другого читання, не лише ті, які стоять на сьогодні у порядку денному, ставилися в ті дні, коли є депутати в парламенті. А ті, кого сьогодні немає, будь ласка, не розповідайте, що для вас важлива реформа системи охорони здоров'я і що ви дбаєте про здоров'я українських громадян. Якщо ви дбаєте лише на словах, а не на ділі, то це абсолютно негідно, таким чином, своїх виборців...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Я такі речі намагаюся не коментувати, але зараз прокоментую, бо цинізму має бути певна межа.

Хочу повідомити, що голова комітету Оля Богомолець підійшла до мене до обіду і попросила не ставити до 12 години законопроекти про охорону здоров'я, оскільки її не буде в залі під час їх розгляду. Тут, я дуже попрошу, була чесність, це не лукавство. Я не ставив їх до обіду, зважаючи на те, що ми приймали дуже важливі закони, і переніс їх розгляд на 12 годину 30 хвилин, тому що, пані Олю, вас не було в залі і ви до мене підійшли і попросили не ставити їх до 12 години. Звичайно, коли ми голосували за права дітей — дуже важливий президентський законопроект, — треба було бути в залі і голосувати.

Пані Олю, я звертаюся також і до вас, треба бути в залі і спільно працювати з усім депутатським корпусом. Дякую.

Зараз, колеги, я поставлю пропозицію на повернення. Отже, прошу підготуватися до голосування. Ставлю на голосування пропозицію повернутися до розгляду проекту Постанови «Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Медична освіта в Україні: погляд у майбутнє» (№6467). Прошу, колеги, зайняти робочі місця. Кожен голос має значення. Будь ласка, зайдіть і займіть робочі місця. Якщо зараз не буде голосів, ми по 1 хвилині обміняємося думками. Ставлю на голосування пропозицію повернутися до проекту постанови №6467. Прошу підтримати. Голосуємо.

((3a)) - 193.

Давайте обміняємося думками по 1 хвилині.

Від фракції «Блок Петра Порошенка» Співаковський, 1 хвилина. Будь ласка.

СПІВАКОВСЬКИЙ О.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (одномандатний виборчий округ №182, Херсонська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги, ще раз хочу сказати, що ми повинні проголосувати за рішення, яке подав нам відповідний профільний комітет. Це були дуже важливі дебати, але хочу просто звернути увагу, по-перше, на те, як ми голосуємо, і по-друге, на нігілізм, який існує

щодо виконання законів. Я звертаюся насамперед до Міністерства охорони здоров'я, не можна ставити 150 балів. Ви знаєте, є закон, яким не можна після 15 жовтня вносити зміни до умов прийому, тому така реакція. Будь ласка, виконуйте закони України, а ми готові голосувати, бо правовий нігілізм призводить до цих результатів. Норма 150 балів, яку ви внесли до умов прийому, після 15 жовтня призведе до краху цієї системи і нашого ставлення до того, що ви робите.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від фракції «Народний фронт» Максим Бурбак, 1 хвилина.

БУРБАК М.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (одномандатний виборчий округ №204, Чернівецька область, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги! Це ганьба, чому в залі немає депутатів, щоб проголосувати такі важливі рішення. Але звертаюся до всіх, які зараз розказують, особливо до тих, які по праву сторону, до п'ятої колони, що вони тут кричать «Ганьба!» і хотів би нагадати їм, де були їх голоси за зміни до Регламенту, які ми пропонували разом з вами, Андрію Володимировичу, щоб у середу зробити роботу в комітетах. Тому що зараз багато депутатів уже пішли працювати, готувати важливі рішення в комітетах. Я не сміявся б, шановні, тому що як тут поливати сльозами трибуну, говорити, що немає прав в опозиції, а натомість не голосувати за, урешті-решт, проведення реформи щодо роботи Верховної Ради України.

Тому, шановні колеги, вважаю, що таку ситуацію треба змінювати. Це неприпустимо, треба розпочинати реформу роботи Верховної Ради.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Олег Ляшко, фракція Радикальної партії.

ЛЯШКО О.В. Шановні українці, подивіться на команду Радикальної партії: у повному складі в залі засідань парламенту, і так щодня. Чому? Тому що ми відчуваємо свою відповідальність перед

людьми, які нас обрали до парламенту. Тому що кожен із вас відриває свої трудові копійки, щоб платити депутатам зарплату. Депутати зобов'язані працювати в робочий пленарний день у Верховній Раді. Я звертаюся до українців, беріть приклад з команди Радикальної партії: відповідальна, серйозна, патріотична, сильна команда. Отаку залізну дисципліну, як у моїй партії, ми наведемо в усій країні. Ми припинимо хаос, бардак, припинимо безвідповідальність. Усі працюватимуть, кожен українець матиме роботу і зарплату, а чисельність народних депутатів України скоротимо до 200 чоловік.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Долженков, фракція «Опозиційний блок», 1 хвилина.

ДОЛЖЕНКОВ О.В. Шановні колеги! Шановні громадяни! Зараз кажуть про те, що не можуть прийняти такого надважливого проекту постанови в цій сесійній залі, — це, дійсно, правда. Але вони цим твердженням розписуються в тому, що коаліції немає. Де ж коаліція? Де сьогодні коаліція і скільки депутатів зараз присутні у складі коаліції? Ми як опозиційна фракція голосуємо за ці законопроекти, але жахає інше, тут закликають проводити реформу щодо роботи Верховної Ради. Треба проводити реформи не щодо відміни обідньої перерви, а щодо пропорційного внесення законопроектів відповідними фракціями у відповідності з кількістю депутатів. Про реформи повинні говорити тоді, коли розподіляєте комітети у Верховній Раді, коли опозиційна фракція взагалі була відсторонена від цього процесу, а не зараз.

Що стосується суті, то ми як фракція «Опозиційний блок» закликаємо підтримати зазначений проект, але шкода, коли за фінансування антиконституційного медичного законопроекту голосували декілька разів і проштовхнули цей проект....

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Від фракції «Об'єднання «Самопоміч» Семенуха, 1 хвилина.

СЕМЕНУХА Р.С. Шановні колеги! Думаю, що будь-яка реформа парламенту має починатися з виконання власних обіцянок, які ми всі без винятку давали українському народу, а насамперед

починатися з нового виборчого закону за відкритими партійними списками в регіональних округах. Оце й буде справжня парламентська реформа. Це перше.

Друге. Де зняття депутатської недоторканності з усіх депутатів без винятку? Чи не було б це справжньою парламентською реформою?

Наступне. Чому ми не вносимо до сесійної зали питання оновлення ЦВК? Адже з цього має починатися справжня парламентська реформа, бо такі реформи, справді, забезпечать прихід нових людей до українського парламенту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, ми обмінялися думками.

Колеги, зараз я поставлю ще раз на повернення до голосування. Але в нас потім йде два важливі законопроекти з охорони здоров'я, які, я переконаний, ми не можемо поставити під ризик. Це друге читання. Ми не встигнемо їх просто розглянути. Зараз я поставлю на голосування пропозицію про повернення. Якщо не буде голосів, проект постанови мені доведеться відхилити. Але я нагадаю, що його можна буде повторно внести, і на цьому ми будемо закривати ранкове засідання.

Я прошу мобілізуватися і підготуватися до голосування.

Отже, ставлю на голосування пропозицію повернутися до проекту Постанови «Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Медична освіта в Україні: погляд у майбутнє» (№6467). Прошу проголосувати. Я зачекаю 30 секунд, поки підійдуть народні депутати. Прошу підтримати повернення до проекту постанови. Голосуємо.

((3a)) - 194.

Проект постанови відхилено.

Колеги, оскільки в нас уже не буде часу для розгляду наступних законопроектів, менш як за 15 хвилин завершується наш час, відведений Регламентом, ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується закритим. Бажаю плідної роботи в комітетах. Завтра о 10 годині запрошую всіх до залу для продовження нашої роботи.